МАЗЕВ

ПЕТАР МАЗЕВ

Дела создадени во последните десет години (1983 – 1993)

PETAR MAZEV

Works Created in the Last Ten Years (1983 1993)

MUSEUMOFCO
NTEMPORARY
ARTSKOPJEM
УЗЕЈНАСОВР
ЕМЕНАТАУМЕ
ТНОСТСКОПЈЕ

Музеј на современата уметност Скопје
Museum of Contemporary Art, Skopje, Republic of Macedonia
30. 09 – 30. 10 2005
Музеј - Галерија, Кавадарци / Museum, Kavadarci
октомври - ноември 2005

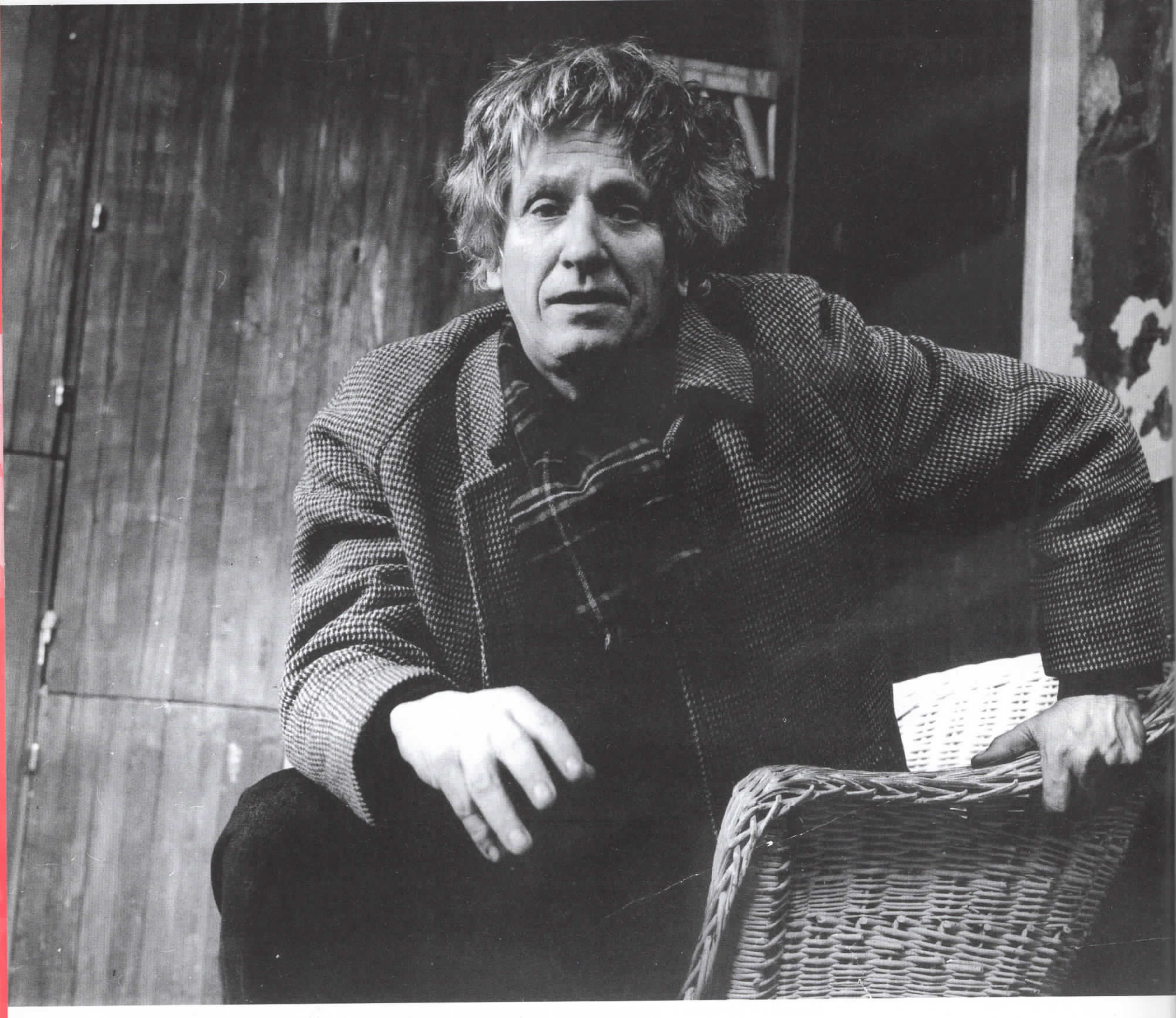

Фотографија: Марин Димески

Сликата како жртвен објект или Крварење на сликата

"Културата секогаш била наднационална"
Robert Musil, Essais, Seuil, Paris

Непосредно по годините кога Петар Мазев го напушта физичкиот контекст на нашето опкружување завладува молк или знак на презаситеност од неговото наметливо уметничко присуство. Беше потребен временски простор за обмисла, преиспитување, ревалоризација на неговиот раскошен опус,подеднакво, како и на неговото констатно влијание врз уметничките случувања во Македонија.
Кога временската дистанца (повеќе од десет години од неговата смрт) ги припитомува страстите и пристрасностите, се искристализира вистината во нејзината објективна форма. Денес, ретко кој би го оспорил фактот, дека станува збор за митска фигура, за култна личност во македонското сликарство. Петар Мазев беше и продолжува да биде парадигма и духовен предводник на голем број македонски сликари родени, пред сè, во четириесеттите, педесеттите и шеесеттите години на 20. век. Оние поединци од генерациите воспитувани под неговата аура, што се оформуваат како автономни личности, не се следбеници на неговиот експлицитен ракопис, туку на неговата експлицитна вештина на владеење со сликарскиот феномен, на неговата харизма.

Пробивниот звук на сликарството на Петар Мазев допира и до уметничките кругови во републиките на некогашна Југославија, со продолжено ехо на местата во светот кадешто се претставува, а пред сè, во САД. Џон Расел во The New York Times ги запознава Американците со "неодоливата енергија на неговите слики" [1]. За поблиску да го дефинира го споредува со Френсис Бејкон и со Вилијам Де Кунинг. Истото го прави во Питсбург и критичарот Хари Шволб. Во списанието Art укажува на "изненадувачки суптилните изразности на лицата" [2] во платната на Мазев. Во некои аспекти тој дури му дава и предност на нашиот сликар, во споредба со Де Кунинг и со Џексон Полок.

*

Оваа изложба се усредоточува на последните десет години од создавањето на Мазев. Најголемиот дел од делата за прв пат се изложува. Мислам, дека сега е моментот, во оваа, како што веќе споменав, порелаксирана атмосфера, да ѝ се даде на увид на јавноста, она што повеќе од деценија трпеливо го чекаше својот миг во неговото ателје. Насликани во период на растечко несогласување со состојбите во непосредната средина и на суровата семејна драма – загубата на неговиот постар син, сликарот Константин Мазев – најчесто за време на неговата доброволна изолација на брегот на Дојранското Езеро, предложените слики, по сила на травматичниот контекст, не можеле да бидат исти како претходните. Градени се со боја /материја натопена со претчувство на трагедија и слом, со безгранична болка и отсуство на иднина. Сликарските постапки ја следат оваа линија на душевно страдање на најочевиден начин. Треба посебно да се раскажува за проседеата, зашто се особени и автохтони, без разлика на нивните визуелни релации со Пикасо или со Де Кунинг. Сродноста е само мамка, илузија, бидејќи генезата е друга, инкомпатибилна со онаа на споменатите сликари. Петар Мазев анатомски ги раствора човечките тела врз сликарското платно. Нивната мускулатура, тетивите,

распарчените органи и сл. се поставени all over, како грунд – база. Потоа во засирената боја на оваа голема рана, вешто ги исцртува мачните претстави на неговото вознемирено битие: контурите на главите, или деловите од лицето, а ретко и по некој од екстремитетите. Од хаосот и уништеното се обидува да ја реконструира изгубената стварност. Онаму каде што сликарската материја не е бесформно петно се јавуваат особено широки потези (на одредени места со зафат на една третина од платното), силно вертикално насочени, цедејќи ја и сврзувајќи ја течечката материја со хоризонталата на почвата. Насоката на движење на бојата, согласно логиката на земјината тежа, не е во функција на привидна виталност, туку е враќање во утробата на земјата. Хроматиката на спојување со неонтолошкото е оловно сината, црвената на згрутчената крв, зелените што наместо на мугрите реферираат на самракот, белата како замена за излачувањата. Линеаризмите, алтернативно употребувани како нагласена дебела контура и како нежна мрежа, апостериори дејствуваат врз безобличната маса, извлекувајќи остатоци на живот со минимум интервенции.

Особено впечатливи во оваа смисла се цртежите. Црно-бели со акценти на краплак или зелено, односно сино, тие користат растревожена и растреперена линија. Нејзината градба внесува нов систем во познатите кодови на тантелата или на пајаковиот строеж. Се добива впечаток на човечка претстава вградена во мрежа, а потоа притисната до распрснување, при што и фигурата и мрежата се преустројуваат во антипод на симетријата и хармонијата. Цртежот само нè заведува во полето на асоцијациите, навестува дека појавноста на нештото е можно само како асоцијација, сениште, привид, деконструкција, како неспособност за ревитализација. Човечките ликови, потонати во густа црна каша, се спојуваат со инсекти, птици и со некакви недефинирани формации или со сложени органско-неоргански механизми.

Фасцинантен е начинот на кој Петар Мазев извлекува впечатливи ликови од искрвавената и коагулирана магма на грундот, само со скржава употреба на графизмите, со неколку енергични и еруптивни гестови (карактеристични и за неговата обична комуникација со соговорниците). Тешко е да се зборува за неговата вештина на проникнување во психологијата на ликовите, кога се има предвид минималистичката економија на ликовните елементи што ги користи. Во тажните физиономии (со констерниран поглед и со назабени вилици) е поставена ироничната насмевка, пркосењето на смртта, како последен предизвик на стварноста. Галеријата, на не-лица, не-глави, не-портрети, на психолошки диверзитети, е концентрирана, пред сè, врз очите што демнат од сите агли на платното, расфрлани како симулација на сопствената изгубена моќ да се господари со нештата. Состојбата на индивидуален шок е проектирана во овие себе-рефлектирачки погледи. Дисперзијата на очите низ сликите јасно ни ја сугерира неговата неизлечива траума, беспомошно го бараат нашето содејство или сочувство, се фаќаат за публиката како за последна сламка на избавување од душевниот кошмар. Сугестивноста на неговиот крик не може да се избегне, бидејќи најискрено е создаден од материјалот на чувства. И кога го набљудуваме и толкуваме ова творештво, неизбежно е да влеземе во сферите на емоциите. Примената само на рациото ќе ни го спречи вистинскиот пристап, ќе го осиромаши автентичното оценување на сликите, толку високо поставени од ликовен аспект ако се има предвид основниот поттик за нивното создавање.

Во оваа смисла ќе се запрашаме, што се случило во временското растојание од 1955., годината на неговата *Црвенокоса*, до *Црвенокосата 2,* насликана пред неговата смрт во 1991 година? Каква трансформација и немир го расточиле стегнатиот корпус на сликата од 1955 година, која сила на интимниот труст ги направила овие две слики едновремено слични и различни? Несомнено, душевната ерозија е таа енергија која влијаела врз разградувањето на компактноста на претставата. Семоќта или апсолутната моќ на чувствата – најчовечката оска во сликарот – во случајот на Мазев ја одредила судбината на двете дела.

Глобалното видување на неговиот опус најчесто се врзува за експресионизмот. Меѓутоа, сега сакам да ја нагласам и релацијата на неговата слободна фигурација со своевиден нео- романтизам. Последниов не е отуѓен од внатрешната длабочина и личната тајна, од “парадигмата на душата”, бара автентична проекција на субјектот во уметничкото дело, не се откажува од феноменот на оригиналноста. Во оваа смисла Мазев е романтичар во визуелно неексплицитниот слој на сликата, а во екстровертниот, репрезентирачкиот аспект, колку и да звучи несврзливо, тој е близок до нео-барокниот исказ. Токму затоа и споредбите на неговите дела, особено од последните години, со оние на групата *Кобра*, на сликарите Пикасо, де Кунинг, Бејкон или Полок, претставуваат надворешни ориентири, реторички вежби: читање на сликите во горниот, површинскиот слој.
Факт е дека Мазев раскинува со линеарното сфаќање на историјата на уметноста. Во неговите користења на цивилизациската традиција се вкрстуваат различни култури. Колку и да беше голем Македонец, тој создаде наднационално сликарство, во кое вгради одредени форми на националниот дискурс (елементи од фреско сликарството, иконописот, паганските ритуали и морфолошки аспекти на поднебјето). Методологијата на нехронолошко селектирање на културни предизвици од различни страни на светот е во функција на сврзник меѓу ендемската семантика и нео постапките на експресионизмот, романтизмот и барокот.
И како што реков, бојата на неговиот романтизам не ја исклучува врската со барокот. Иместувањето на центарот на композицијата, карикатуралноста на фигурите, надминувањето на доследноста кон стилските, жанровските и кодовите на симетријата или стабилноста, кршењето на правилата, го вклучуваат во главниот тек на занесот, страста, неумереноста, трескавичноста, патетиката, растревоженоста и ликовната ароганција. Овие означености упатуваат на претераности, особени за барокот, кои кулминираат во екстаза / вртоглавица, во центар на допир меѓу светото и телесното. Познатиот историчар на уметноста Ги Скарпета, прашувајќи “зошто барокот е современ?”, одговара: “Затоа што на крајот на краиштата, нѐ извлекува од романтичната психологија. Затоа што ги рехабилитира страстите на заведување и смислата за игра”[3].

Екстазата, специфична за нео-барокот, е обединувачка алка во тријадата: еротика – светост – принесување жртва. Запрашан како би изгледал за него еден идеален празничен ден, Пикасо рекол: “Наутро молитва, попладне корида, навечер бордел”. Овој јазичен сублимат совршено ги поврзува двете, само навидум посебни и контрадикторни, сфери. Треба ли да се потсетиме на тоа, колку се во релација црквените обреди со она што потоа се случува со насобраниот народ на плоштадите пред светите храмови, кога и како завршуваат големите празници на крајот на

денот? Или колку биле одделени, односно сплотени, молитвите за плодородие со жртвувањето животни или луѓе и општонародните веселби во паганските обреди? Вистинските празници, вклучително и верските, задолжително се и љубовни игри, раскош, пијанство, занес, сладострастие, изобилство на крв. Поводот да се оди во црква, да се верува, е компатибилен со повикот на телата. Екстазата е заедничка и за молитвата и за жртвувањето и за еросот. Во диференцијациите на видовите еротизам што ги прави Жорж Батај [4], се наведуваат еротизмот на телото, на срцето и на сакралното. Оваа поделба е мошне корисна во анализата на последните слики на Петар Мазев. Позната е неговата блискост со овие видови на еротизам. Меѓутоа, ако во неговите дела до 1980 година доминираа еротизмот на телото и на срцето, во сликите направени во годините пред неговата смрт како доминантен се јавува еротизмот на светото. Сликата *Курбан* (1978) го содржи занесот од жртвениот ритуал на животните во весела, разиграна форма, позната од сликите од типот на *Адам и Ева*. По моментите на неговиот срцев слом, љубовта постепено се заменува со религиозен занес. Сликата *Оплакување* (1990) открива чудовишна легната фигура во форма на ларва, над која се издигнува несразмерната глава на избезумена жена. Понатаму, во неколку други слики, метафорички го оликовува не-битието. Едно друго оплакување претставува огромно црно петно на кое со жолти линии се дефинирани контурите на луѓето потонати во лелек. Вистинскиот, тактилниот, контакт на Мазев со смртта понагласено го менува карактерот на неговата екстаза. Сега сликата станува едновремено олтар и жртвеник. На нејзината подлога е поставена раздробената утроба на авторот, која едновремено станува и Христово тело и жртвувано животно. Мазев со сета сила настојува да ја активира пасивната состојба на платното. Со влегувањето на неговата креативна енергија во внатрешноста на сликата како да го постигнува партнерскиот однос со неа, ја ублажува болката, целејќи кон рехабилитација на уметничкиот и човечкиот интегритет. Патот на страста, без разлика на нејзиното потекло (еротско, теолошко, лудичко), го има како завршница страдањето, "бидејќи во основа страста е трагање по невозможното"[5].

Судбината во континуитет ги определува свртувањето и трансформацијата на сликарството на Мазев, од евдемонизмот на зората, играта со линијата и хроматизмот, во есхатолошката густина на материјата со вкус на неонтолошкото. Нашата верба во неговите хедонистички слики на љубовта и среќата го има континутетот и во бравурозните семантички замени, во ликовната материјализација на неговото истрауматизирано битие, иманентни на делата создадени во последната декада на неговите живот и творештво. Но, можеби тие, зачувувајќи ја познатата ликовна вредност, сега, како форми на речиси апсолутна идентификација со авторот, поавтентично од претходните слики, ни зборуваат за допирот до најекстремните слоеви на човечкото страдање, кое по ЕСХАТОЛОГИЈАТА ВО СЛИКАТА, се остварува како дефинитивно физичко упокојување и на маестро Петар Мазев.

Соња Абаџиева

[1] John Russel, Petar Mazev, The New York Times, New York, February 13, 1981
[2] Harry Scwalb, Gallerymania, Art, Pittsburg, July 1981
[3] Види: Guy Scarpetta, L'Artifice, Bernard Grasset, Paris, 1988, односно Ги Скарпета, Повратак барока, Светови, Нови Сад, 2003, стр. 26
[4] Georges Bataille, L'Erotisme, Minuit, Paris; Žorž Bataj, Erotizam, BIGZ, 1980
[5] Ibidem, 25

Петар Мазев, биографија

Роден 1927. во Кавадарци, починал 1993. во Скопје. Завршил Академија за ликовни уметности 1953. во Белград во класата на проф Зора Петровиќ. Истата година станува член на ДЛУМ и почнува со излагање на групни и самостојни изложби.
Студиски престојувал во повеќе европски земји.
1959. станува професор на Архитектонскиот факултет во Скопје а во 1980. избран е за професор на Факултетот за ликовни уметности во Скопје каде што останува сè до пензионирањето. Добитник е на многубројни награди, меѓу кои: "Сапиро" во Париз (1959), "11 октомври" (1961), "13 ноември (1965), "Никола Мартиновски" за цртеж (1981), награда за сликасрво на СЛУЈ (1981), награда за сликарство на ДЛУМ (1987) и др.

Самостојни изложби:

1958 Скопје, Дом на културата на ДСВР (со Драгутин Аврамовски)
Куманово, Работнички универзитет (со Драгутин Аврамовски)
1959 Скопје, Дом на културата на ДСВР (со Иван Велков и Спасе Куновски)
1960 Скопје, Дом на културата на ДСВР (со Спасе Куновски)
1963 Кавадарци, Фискултурен дом
1966 Скопје, Музеј на современата уметност (Салон на "Ѓуро Салај")
1968 Скопје, Сарај, Ателје на Петар Мазев, *Вечер на музика, поезија и сликарство*
1970 Скопје, Уметничка галерија
1973 Скопје, Сарај, Ателје на Патер Мазев, *Вечер на амбиентална уметност* (со Симон Шемов)
1976 Скопје, Музеј на современата уметност
1981 Њујорк, Културно-информативен центар на Југославија
Питсбург, Russian Images Gallery
1982 Скопје, Уметничка галерија
Струга, Струшки вечери на поезијата
Ниш, Изложбен павилјон и "Салон 77"
1983 Кавадарци, Хол на салата на на ДТВ Партизан
Сараево, Galerija " Roman Petrović "
Загреб, Galerija " Forum"
Бања Лука, Изложбен салон на Домот на културата
1984 Охрид, Хотел "Метропол"
1985 Скопје, Центар за култура и информации,
"*Љубов во пеколот* ", гвашеви,
1987 Врњачка Бања, Културен центар " Замак културе "
Белград, Галерија " Вид " (цртежи),
Галерија на Домот на младите (слики)
Младеновац, Галерија " Вид " (слики и цртежи)
Струга, Народен музеј
Струга, Спомен дом на браќата Миладиновци
Скопје, Салон на ДЛУМ и Ателје – Сарај, *Игра со боја*
1988 Скопје, Галерија " Компас "
1989 Љубљана, Galerija " Kompas "
1990 Скопје, Музеј на современата уметност, Монографско - ретроспективна изложба
Велес, Ликовен салон
Куманово, Уметничка галерија
Виена, Kleine Galerie (со Боро Митриќески и Јожеф Муховиќ)
1991 Струга, Хотел " Дрим "
1992 Скопје, Културно-информативен центар за демилитаризација, Ликовен портрет на Петар Мазев
Скопје, Галерија Стоби
1998 Скопје, Музеј на современата уметност "*Genesis*" (со Петар Лубарда)
2001 Струмица, Манастир "Св. Јоаким Осоговски", Изложба на дела создадени на ликовната колонија "Св. Јоаким Осоговски"
2005 Скопје, Музеј на современата уметност

Групни изложби:

1953
Скопје, Уметничка галерија, *VIII изложба на ДЛУМ*
1954
Скопје, Уметничка галерија, *IX изложба на ДЛУМ*
1954/55
Загреб, UmjetniÉki paviljon, *Изложба на ДЛУМ*
1955
Љубљана, JakopiÉev paviljon, *Изложба на ДЛУМ*
Копар, *Изложба на ДЛУМ*
Сараево, *Изложба на ДЛУМ*
Гостивар, Изложба на ликовните уметници на Македонија
Александрија, *I медитеранско биенале на ликовните уметници*
Скопје, Уметничка галерија, *X изложба на ДЛУМ*
1956
Љубљана, Moderna galerija, *Изложба на СДЛУЈ*
Скопје, Клуб на уметници, *Графичка изложба на шестмината*
Милано, Famiglia artistica, *Млади југословенски уметници*
Белград, Галерија на графичкиот колектив, *Мајска изложба на графика*
Сараево, Изложбен павилјон, *Сојузна изложба на ликовните уметници на Југославија (по повод на IV конгрес)*
Скопје, Дом на културата на ДСВР, *Изложба на Петмината*
Скопје, Уметничка галерија, *XI изложба на ДЛУМ*
1957
Скопје, Уметнички павилјон, *I графичка изложба на ДЛУМ*
Скопје, Уметничка галерија, *I пролетна изложба на ДЛУМ*
Дубровник, UmjetniÉka galerija, *Современа југословенска уметност*
Мексико Сити, Museo Nacional de Artes Plasticas, *Современа југословенска графика*
Пекинг, Шангај, Современа југословенска графика
Белград, Графички колектив, Современа македонска графика
Белград, Уметнички павиљон на Малом Калемегдану, *Изложба на ДЛУМ*
Скопје, Уметничка галерија, *XII изложба на ДЛУМ*
Загреб, UmjetniÉki paviljon, *Изложба на ДЛУМ*
1958
Скопје, Уметнички павилјон, *II графичка изложба ДЛУМ*
Скопје, Уметнички павилјон, *II пролетна изложба на ДЛУМ*
Загреб, UmjetniÉki paviljon, *II изложба на графика на СЛУЈ*
Скопје, Уметнички павилјон, *II изложба на графика на СЛУЈ*
Охрид, *II изложба на графика на СЛУЈ*
Белград, Културно-просветно веће Југославије, *Современа југословенска графика* (патувачка изложба низ Југославија, од јуни 1958)
Скопје, Уметнички павилјон, *XIII изложба на ДЛУМ*
Париз, Модерна галерија, *Младо француско сликарство*
1959
Ленинград, Ермитаж, *Современа југословенска графика*
Киев, Современа југословенска графика
Москва, Изложбени простории на мостот Кузњецки, *Современа југословенска графика*
Скопје, Уметнички павилјон, *15 години ликовно творештво во Македонија*
Титоград, Уметнички павиљон, *Современа македонска уметност*
Белград, Уметнички павиљон, *Современа македонска уметност*
Скопје, Уметнички павилјон, *XIV изложба на ДЛУМ*
1960
Скопје, Уметнички павилјон, *I изложба на групата " Мугри "*
Скопје, Уметничка галерија, *Македонски пејзаж 1950 - 1960*
Скопје, Уметнички павилјон, *IV пролетна изложба на ДЛУМ*
Скопје, Уметнички павилјон, *XV изложба на ДЛУМ*
Нови Сад, Градска изложбена галерија, Современа македонска уметност
1961
Белград, Уметнички павиљон на Малом Калемегдану, *Изложба на*

групата Мугри
Скопје, Уметнички павилјон, *V пролетна изложба на ДЛУМ*
Белград, Београдски сајам, *I триенале на југословенските ликовни уметници*
Скопје, Уметнички павиљон, *Изложба на групата Мугри*
Скопје, Галерија на Дом на ЈНА, *НОВ во делата на ликовните уметници*
Прилеп, Дом на ЈНА, *Изложба на ДЛУМ посветена на 20 годишнината од народната револуција*
Скопје, Уметнички павилјон, *XVI изложба на ДЛУМ*
1961/62
Александрија, Musée des Beaux-Arts, *IV медитерански биенале на ликовните уметности*
1962
Скопје, Галерија Работнички дом, Збирка на ликовни дела
Скопје, Уметничка галерија, *Македонски портрет XIX и XX век*
Загреб, Уметнички павиљон, Изложба на ДЛУМ
Битола, Уметничка галерија, *ДЛУМ - Современа македонска уметност*
Дижон, Cellier de Clairvaux, *Современа македонска уметност*
Белград, Галерија Дома ЈНА, *Ликовни уметници од Скопје (Ѓорѓиевски, Куновски, Мазев, Митриќевски)*
Ниш, Павиљон на Тврѓави, *Современа македонска ликовна уметност*
Охрид, Работнички универзите, *Ѓорѓиев, Куновски,Мартиноски, Мазев, Митриќевски*
Скопје, Уметничка галерија, *Скопје низ ликовни дела*
Скопје, Уметнички павилјон, *XVII изложба на ДЛУМ*
1963
Белград, Галерија Дома ЈНА, *Шијаковиќ, Мазев, Кондовски, Ивковиќ, Хаџи - Бошков (заедничка изложба)*
Брисел, Galerie d' Egmond, *Изложба на уметници од Скопје*
Лозана, *Современа југословенска уметност*
1964
Белград, Београдски сајам, *II југословенско триенале на ликовните уметници*
Скопје, Работнички дом, *10 македонски уметници учесници на II југословенско триенале на ликовните уметници во Белград*
Скопје, Уметничка галерија, *Пролетна изложба на ДЛУМ*
Охрид, Народен музеј, *Пролетна изложба на ДЛУМ*
Лондон, Turst Centre of Yougoslavia, *Изложба на уметници од Скопје*
Брадфорд, Museum and Art Gallery, *Изложба на уметници од Скопје*
Словењ Градец, Umetnostni paviljon, *Македонски ликовни уметници*
Скопје, Уметничка галерија, *Есенска изложба на ДЛУМ*
Охрид, Народен музеј, *Современа југословенска уметност*
Штип, Народен музеј - Безистен, *Современа македонска уметност*
1965
Рим, Galleria Penelope, *Уметноста во Македонија, денес*
Скопје, Уметничка галерија, *Изложба на тринаесетмината*
Скопје, Сала на Собранието на СРМ, *ДЛУМ - Современа македонска уметност*
Скопје, Уметничка галерија, *Пролетна изложба на ДЛУМ*
Лисоне, *XIV Premio Lissone*
Охрид, Уметничка галерија, *10 современи македонски уметници*
Скопје, Музеј на град Скопје, *Скопје 63' низ ликовни дела*
Струмица, Работнички универзитет, *Дела од струмичката ликовна колонија*
1966
Скопје, Работнички дом, *Дела од збирката на Галеријата при Работничкиот дом-универзитет*
Нирнберг, Franksche Galerie, *Шест југословенски уметници*
Штудгарт, Stuttgarter Rathaus, *Шест југословенски уметници*
Западен Берлин, *Шест југословенски уметници*
Торино, Galleria d'Arte Botero, *Современа македонска уметност*
Париз, *Есенски салон (Salon d'Automne)*
Чачак, Уметничка галерија " Надежда Пертовић ", *IV меморијал "Надежда Петровић "*
Велес, Народен музеј, *НОВ и Револуцијата во делата на македонските ликовни уметници*
Скопје, Уметничка галерија, *XXI изложба на ДЛУМ*
1966/67
Штип, Народен музеј - Безистен, *Современо југословенско сликарство*
1967
Скопје, Работнички дом, *Современа македонска уметност-актуелни тенденции*
Скопје, Музеј на современата уметност, Подарени дела-јули 1966-јули 1967
Струга, Спомен Дом на браќата Миладиновци, *Ликовно-поетски салон на СВП*
Белград, Београдски сајам, *III триенале на југословенските ликовни уметници*
Скопје, Уметничка галерија, *XXII изложба на ДЛУМ*
1967/68
Багдад, Бејрут, Триполи, *Современа југословенска уметност*
1968
Скопје, Уметничка галерија, *Наше минато*
Скопје, Уметничка галерија, *Изложба на ДЛУМ*
1969
Белград, Музеј савремене уметности; Сараево, Umjetnička galerija; Загреб, Moderna galerija, *Современа македонска уметност - сликарство, скулптура, објекти*
Ферара, Chiesa di San Romano, *Изложба на македонски уметници*
Кавадарци, Народна библиотека Феткин, *Ликовно-поетски средби*
Словењ Градец, Umetnostni paviljon, *Ангажираната уметност во Југославија*
Фиренца, *XIX меѓународно биенале*
Скопје, Уметничка галерија, 25 години АСНОМ
Скопје, Уметничка галерија, *XXIV изложба на ДЛУМ*
1970
Скопје, Уметничка галерија, *Моето сакано дело*
Ним, Museé des Beaux Arts; Шел,Centre Culturel de la ville de Chelles, Брест и Париз, *Десет македонски сликари*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Прва постојана поставка*
Скопје, Уметничка галерија, *XXV изложба на ДЛУМ*
1971
Скопје, Музеј на современата уметност, *Дела на македонските уметници од колекцијата на МСУ, Скопје*
Белград, Галерија Дома ЈНА, *III изложба на НОВ во делата на југословенските ликовни уметници*
1971/72
Скопје, Уметничка галерија и Музеј на современата уметнос, *Нашето историско минато во делата на македонските ликовни уметници*
1972
Чачак, Уметничка галерија " Надежда Петровић",
"Меморијал Надежда Петровић "
1973
Пекинг, Голем изложбен хол, *НОВ во делата на ликовните уметници од Југославија*
Куманово, Уметничка галерија, *Поставка на ликовни дела*
1974
Винковци, Galerija umjetnosti, *Современо македонско сликарство (од збирките на Народниот музеј, Охрид)*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Револуционарното минато во македонската уметност*
1975
Вуковар, Gradski muzej, *Современо македонско сликарство (од збирките на Народниот музеј, Охрид)*
Скопје, Галерија на Домот на ЈНА; Велес, Народен музеј, *НОВ во делата на македонските ликовни уметници*
Мексико Сити, Музеј на модерната уметност, *Современа југословенска уметност*
Сараево, Skenderija, *Современа југословенска уметност*
Скопје, Уметничка галерија, *XXX изложба на ДЛУМ*

1976
Гвадалахара, Сан Луис Потоси (Мексико), *Современа југословенска уметност*
Сомбор, Градски музеј, *Ликовна есен - Момент на југословенското сликарство 76*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Аквизиции од РЗК*
1977
Атина, Ethiniki Pinakotiki - Alexander Soutzos Museum, *Современа југословенска уметност*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Македонски пејзаж*
Париз, Musèe d' Art Moderne de la ville de Paris, *Современо македонско сликарство*
Ниш, Павиљон на Тврђави, *Изложба на дела од Сиќевачката колонија*
Скопје, Музеј на современата уметност, *XXXII изложба на ДЛУМ*
1978
Грац, Neue Galerie am Landesmuseum Joaneum, *16 современи македонски сликари*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Современа македонска ликовна уметност*
Скопје, Филозофски факултет, *Колективно создавање на монументална слика*
Бања Лука, Дом културе, *Современа македонска уметност*
Тетово, Дом на културата, *Современа македонска уметност (од колекцијата на МСУ)*
Скопје, Музеј на современата уметност, *XXXIII изложба на ДЛУМ*
1979
Брадфорд, Cartwright Hall - Museum and Art Gallery; Лондон, *10 современи македонски уметници*
Скопје, Центар за култура и информации, *Скопје во делата на македонските ликовни уметници*
Скопје, Републичка комисија за културни врски со странство, *20 македонски ликовни уметници*
Скопје, Музеј на современата уметност, *XXXIV изложба на ДЛУМ*
1979/80
Дубровник, UmjetniÉka galerija; Љубљана, Moderna galerija, Сараево, Collegium Artisticum; Белград, Павиљон "Цвијета Зузорић"; Приштина, Галерија уметности; Скопје, Музеј на современата уметност, *15 современи македонски ликовни уметници*
1980
Рим, Palazzo delle Espozicione, *15 современи македонски уметници*
Белград, Галерија " Видиковац ", *Скопје во делата на ликовните уметници*
Белград, Музеј савремене уметности, *Југословенско сликарство на шестата деценија*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Подарени дела 1971- 1980*
1980/81
Скопје, Музеј на современата уметност, *XXXV изложба на ДЛУМ*
1981
Скопје, Музеј на современата уметност, *НОВ и социјалистичката револуција во делата на југословенските ликовни уметници*
Скопје, Етнолошки музеј, *Народниот живот во творештвото на македонските ликовни уметници*
Скопје, Музеј на современата уметност, *7. изложба на СДЛУЈ*
Скопје, Уметничка галерија, *XXXVI изложба на ДЛУМ*
Бања Лука, Изложбен салон на Домот на културата, *Есенски салон-локалното и глобалното во современата уметност на Југославија*
Цетиње, Уметнички музеј, 15 јубилејна изложба на *Ликовениот салон "13 Ноември"*
Берлин, Neuen berliner Galerie im Alten Museum, *Југословенски сликари 1950-1965*
1981/82
Скопје, НУБ " Климент Охридски "; Куманово, Уметничка галерија; Струмица, Р.У." Јосиф Свештарот"; Тетово, Дом на културата, *ДЛУМ - цртеж*

1982
Љубљана, Likovno rastavièÉe Rihard JakopiÉ*, Сликарството во Југославија - современици*
Скопје, НУБ " Климент Охридски "; Куманово, Уметничка галерија; Белград, Графички колектив, *13. графичка изложба на ДЛУМ*
Струмица, Работнички универзитет, *Изложба на дела од Сиќевачката колонија*
Охрид, Дом на културата "Григор Прличев", *Поврзаноста и заемноста на традицијата и на современата ликовна уметност*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Современа македонска уметност*
Скопје, Изложбени простории на НИП "Нова Македонија", *Изложба по повод годишнината на "Вечер"*
Скопје, Уметничка галерија, *XXXVII изложба на ДЛУМ*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Аквизиции*
1983
Скопје, Музеј на современата уметност, *Подарени дела на МСУ 1963 - 1983*
Сомбор, Галерија " Милан Коњовић ", *XXIII Ликовна есен*
1984
Скопје, Галерија на Дом на младите " 25 мај ", *Нови ликовни појави во македонската ликовна уметност во последната деценија*
Скопје, Центар за култура и информации, *Македонско минијатурно сликарство'84*
Скопје, Музеј на современата уметност, *40 години македонско ликовно творештво*
Скопје, Македонски народен театар - фоаје, *Македонски ликовни уметници*
Скопје, Студио Б, *Ноемвриски салон*
1985
Штутгарт, Rathaus, *13 современи македонски уметници*
Сараево, Collegium Artisticum, *Поглед на осумдесеттите. Витално-отворено*
Сомбор, Градски музеј, *Ликовна есен - Индивидуалност, континуитет, актуелност*
Скопје, Музеј на Македонија, *Експресија, гест, акција*
Белград, Музеј савремене уметности, *Југословенска графика 1950 - 1980*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Четири македонски ликовни уметници - добитници на Повелбата на културата на РЗК*
Карловац, Галерија "Вјекослав Карас", *Биенале на југословенскиот акварел*
Ниш, Изложбен простор, *Биенале на југословенскиот акварел Карловац '85*
1986
Сараево, Galerija " Roman Petrović ", *"Галерија над Атлантиком"*
Белград, Павиљон "Цвијета Зузорић", *Биенале на југословенскиот акварел Карловац '85*
Нови Сад, Галерија савремене уметности; Сараево, UmjetniÉka galerija; Скопје, Музеј на современата уметност; Марибор, Umetnostna galerija; Љубљана, Moderna galerija; Загреб, Galerija suvremene umetnosti; Приштина, Галерија уметности; Цетиње, Умјетнички музеј СР Црне Горе, *Југословенска графика 1950 - 1980*
Панчево, Центар за културу "Олга Петров", *Сликарство на зрелата страст*
Скопје, Скопски саем, *Современи македонски уметници од збирките на МСУ, Скопје*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Аквизиции од РЗК*
Скопје, Уметничка галерија, *Дела од Меѓународната струмичка колонија*
Скопје, Музеј на Македонија, *Илинден, НОВ и Револуцијата во делата на македонските ликовни уметници*
Скопје, Центар за култура и информации, *Еротизмот во современата македонска ликовна уметност*
Багдад, Musée des Beaux Arts, *Багдадски меѓународен фестивал на уметноста*

Чачак, “*Меморијал Надежда Петровиќ*“
Куманово, Уметничка галерија, *Современи македонски сликари (од колекцијата на МСУ)*

1987
Скопје, Музеј на Македонија, *Геометризмот и неговите видови во македонското сликарство*
Атина, Ethniki Pinakotiki - Alexander Soutzos Museum, *Современа југословенска уметност*
Скопје, Уметничка галерија, *XLII изложба на ДЛУМ*
1988
Скопје, Музеј на современата уметност, *Аквизиции од РЗК*
Струга, Спомен дом на браќата Миладиновци, *Изложба на минијатури*
Белград, Београдски сајам, *VI белградско триенале на југословенските ликовни уметници*
Пријепоље, *Изложба на 15. милешевска сликарска колонија*
Скопје, Салон на ДЛУМ, *Дела од колонијата “ Јоаким Осоговски”*
Прилеп, Дом на културата “Марко Цепенков”, *Уметнички дела создадени на ликовните манифестации на Центарот за современа ликовна уметност во 1988 година*
Скопје, Уметничка галерија, *Македонска ликовна уметност 1948-1988*
1989
Скопје, Музеј на современата уметност, *Аквизиции на РЗК*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Уметникот пред судбината на XX век*
Чачак, Уметничка галерија “Надежда Петровиќ”, “*Меморијал Надежда Петровиќ* “
Белград, Дом на советската култура, *Изложба на дела подарени на Ерменија*
Љубљана, Mestna galerija, *Ликовни мугри на Македонија*
Скопје, Уметничка галерија, *XLIV изложба на ДЛУМ*
Сараево, Skenderija, *Југословенска Документа*
Штип, Уметничка галерија, *Современа македонска уметност (од колекцијата на Заводот-Музеј, Штип)*
1989/90
Прага, *Современа македонска графика*
1990
Белград, Уметнички павиљон “Цвијета Зузориќ”, *5х3, Избор ‘90*
Белград, Галерија ФЛУ, *Генерација ’53*
Скопје, Салон на ДЛУМ и ДЛУПУМ, *Дела од колонијата “Јоаким Осоговски”*
Скопје, Галерија “Глам”, *Есенски ликовен салон*
Мелбурн, Галерија на државната банка на Викторија, *Девет современи уметници*
1991
Скопје, Галерија ДЛУМ, Студио Пановски, *Графики*
Скопје, Музеј на свремената уметност, *Нова постојана поставка*
Охрид, Галерија на икони, *Современо југословенско сликарство (од збирката на Заводот и Музејот, Охрид)*
Скопје, Клуб на писатели, *Изложба на слики и графики*
1991/92
Софија, Художествена галерија при МФ “Св.Св. Кирил и Методиј”, *Современа македонска уметност*
1992
Скопје, Музеј на современата уметност,*14 македонски уметници во 80-те*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Апстрактното сликарство во Македонија 1960-1990*
Скопје, Салон на ДЛУМ, *Дела од колонијата “Јоаким Осоговски”*
Скопје, Уметничка галерија, *I Зимски салон*
1993
Стокхолм, Галерија “Рабаткорт”, *Саем на уметноста (во организација на Галеријата “Стоби” од Скопје)*
Скопје, Музеј на град Скопје и Изложбен салон на ДЛУМ, *Омаж на петмината починати уметници во 1993 година*
Кавадарци, *13 тиквешки ликовни уметници*

1994
Скопје, Музеј на современата уметност, *Антологија на македонската ликовна уметност 1894-1994*
Скопје, Уметничка галерија, *III Зимски салон , In memoriam*
Скопје, Салон на ДЛУМ, *Скопје-Париз*
1995
Париз, Spadem-Parvi, *12 македонски современи сликари* (изложба на македонската секција на AICA)
Скопје, Уметничка галерија, *12 македонски современи сликари* (изложба на македонската секција на AICA)
Скопје, Музеј на град Скопје, *Студио Б и неговите автори*
1996
Рим, Palazzo Ruspoli, *Аспекти на македонската уметност денес* (изложба на македонската секција на AICA)
Подгорица, *Центар за современа ликовна уметност, Аспекти на македонската уметност денес* (изложба на македонската секција на AICA)
Скопје, Уметничка галерија, *Портетот-тематски предизвик (од колекцијата на Уметничката галерија)*
Скопје, Уметничка галерија, *Медитеранскиот контекст на македонското сликарство и таписерија*
Скопје, Музеј на град Скопје, *Скопје во делата на ликовните уметници*
Битола, Завод, Музеј, Галерија, *Слики од меѓународната и националната колекција од МСУ, Скопје*
Париз, Интернационален град на уметноста, *Седумдесет македонски творци*
Скопје, Уметничка галерија, *Седумдесет македонски творци*
1997
Љубљана, Mestna galerija, *12 современи македонски сликари* (изложба на македонската секција на AICA)
Загреб, Музејско галериски центар “Мимара”, *12 современи македонски сликари* (изложба на македонската секција на AICA)
Лондон , River Side Studio, *12 современи македонски сликари* (изложба на македонската секција на AICA)
1998
Скопје, Уметничка галерија, *Од ризницата на Уметничката галерија Скопје*
2000
Скопје, Уметничка галерија, *Национална поставка*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Донации-аквизиции 1987-2000*
2000/01
Скопје, Музеј на современата уметност, *Преобразби, Модалитети на македонското модерно и современо сликарство*
2002
Скопје, Музеј на современата уметност, *Париз –Скопје 1927-1966*
2003
Белград , Галерија Политика, *Спомен на великаните на македонското сликарство, Во гости на колекцијата на Тихомир Кондев*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Изложба на дела од колекцијата на МСУ*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Hommage, Избор од колекцијата на МСУ*
2004
Скопје, Ликовен салон МАНУ, *НОБ во делата на македонските ликовни уметници*
Скопје, Музеј на современата уметност, *Јубилејна поставка Музеј на современата уметност 1964-2004*
2005
Скопје, Музеј на современата уметност, *60 години од победата над фашизмот, Избор од колекцијата на МСУ*

Изложени дела

1. *Фигура 6 (Figure 6)*, 1983,
комбинирана техника, 93 / 70,
сигн. и дат. г.д.: Mazev P 83

2. *Обединување (Union)*, 1983,
комбинирана техника, 48 65,
сигн. и дат. д.д.: Mazev 83

3. *Скок (Jump),* 1983,
масло на платно, 100 / 100,
сигн. и дат. д.д.: P. Mazev 83

4. *Човек кој чекори (Walking Man),* 1983,
масло на платно, 100 / 100,
сигн. и дат.: г.л: Mazev P 83

5. *Жена која се одмара (Resting Woman)*, 1985,
комбинирана техника, 70 / 100, б.с.

6. *Куртизана 2 (Courtesan 2),* 1985,
комбинирана техника, 77 / 59,
сигн. г.л.: Mazev P. 85

7. *Композиција со зелено (Composition in Green)*, 1987,
комбинирана техника, 72 / 50,
сигн. и дат. д.д.; *P. Mazev* 87

8. *Цртеж со црвена насмевка (Drawing with a Red Smile),* 1987,
комбинирана техника, 72 / 51,
сигн. и дат.г.д.: P. Mazev 87

9. *Метеж (Riot),* 1987,
комбинирана техника, 72 / 51,
сигн.и дат. д.д.: P. Mazev 87

10. *Жена во црно (Woman in Black),* 1987,
комбинирана техника, 72 / 51,
сигн. и дат.: д.л: P Mazev / 87

11. *Глава на старец (Head of an Old Man)*, 1987,
комб. техника , 72 / 50,
сигн.д.д.: P. Mazev 87

12. *Мрежа (Net)*, 1987,
комбинирана техника, 72 / 51,
сигн. д.д.: P. Mazev 87

13. *Слика 1 (Painting 1),* 1987,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. д.д.: Mazev P. 87

14. *Слика 1 A (Painting 1A),* 1987,
масло на хартија, 65 / 47,
сигн. и дат. г.л.: Mazev P 87

15. *Љубов 5 (Love 5),* 1989,
масло на платно, 200 / 200,
сигн. и дат.: г.д: Mazev P / 87

16. *Љубов 8 (Love 8)*, 1989,
масло на платно, 200 / 200,
сигн. и дат.: г.л: Mazev P / 89

17. *Без наслов 1 (Untitled 1)*, 1989,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. д.д.: 89/ Mazev P

18. *Без наслов 2 (Untitled 2),* 1989,
масло на платно, 65 / 65,
сигн. д.л.: P Mazev

19. *Каријатида (Caryatid),* 1989,
масло на платно, 220 / 60,
сигн. и дат.десно средина: Mazev P / 89

20. *Карма (Carma),* 1989,
масло на платно, 150 / 130,
сигн. и дат. г.д.: Mazev P. 89

21. *Вертикала (Verticale),* 1989,
масло на платно, 245 / 115,
сигн и дат.: десно кон средината: P. Mazev / 89

22. *Композиција 11 (Composition 11)*, 1989,
масло на платно, 200 / 200,
сигн. и дат. д.д.: Mazev P. 89

23. *Композиција 12 (Composition 12),* 1989,
масло на платно, 200 / 200,
сигн. и дат. г.л.:P. Mazev / 89

24. *Во чест на син ми Коце (Hommage to My Son Koce)*, 1990,
масло на платно, 130 / 100, б.с.

25. *Оплакување (Pieta)*, 1990,
масло на платно, 135 / 250, б.с.

26. *Без наслов 3 (Untitled 3),* 1990,
масло на платно, 60 / 50, сигн. г.л.: P. Mazev

27. *Двајца (Couple),* 1990,
масло на платно, 100 / 100,
сигн и дат. г.л.: Mazev P. 90

28. *Кловнови (Clowns),* 1990,
масло на платно, 130 / 100,
сигн. и дат. горе кон средината: Mazev P. 90

29. *Без наслов 4 A (Untitled 4 A)*, 1991,
масло на платно, 60 / 50, б.с.

30. *Без наслов 4 Б (Untitled 4B),* 1991,
масло на платно, 140 / 110,
сигн. и дат. г.л.: Mazev P 91,
сопств. Стојан Павлески, Скопје

31. *Без наслов 4 (Untitled 4)*, 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн и дат. долу средина: Mazev P. 91

32. *Човек кој оди 2 (Walking Man 2),* 1991,
масло на платно, 140 / 112,
сигн.и дат. г.д.: Mazev P. 91

33. *Другари (Friends),* 1991,
масло на платно, 140 / 112,
сигн. и дат. г.д.: Mazev P. 91

34. *Собир (Group),* 1991,
масло на платно, 110 / 105,
сигн. д.л.: Mazev P.

35. *За син ми (For my Son),* 1991,
масло на платно, 200 / 130, сигн. л. средина:
П. К. Мазев

36. *Без наслов 5 (Untitled 5),* 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. д.л.: P. Mazev 91
37. *Без наслов 6 (Untitled 6)*, 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. д.д.: Mazev P.
38. *Црвенокоса 2 (Red-haired Woman 2),* 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. г.д.: P. Mazev 91
39. *Без наслов 8 (Untitled 8),* 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. г.д.: Mazev P. 91
40. *Птица (Bird)*, 1991,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. д.д.: Mazev P. 91
41. *Старец со брада (Bearded Old Man),* 1991/92,
масло на платно, 60 / 50, б.с.
42. *Оплакување 2 (Pieta 2),* 1992,
комбинирана техника, 65 / 48,
сигн.д.л.: Mazev P.
43. *Три фигури (Three Figures),* 1992,
масло на платно, 100 / 130,
сигн и дат.д.л.: Mazev P. 92
44. *Без наслов 9 A (Untitled 9 A)*, 1992,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. д.л.: Mazev P
45. *Дојрански триптих (Dojran Triptych),* 1993,
масло на платно, 80 / 234,
сигн и дат. средина долу: Mazev P. 93
46. *Дете (Child)*, 1993,
масло на платно, 100 / 80,
сигн. и дат. д.д.: 93/ Mazev P.
47. *Дојран 1 (Dojran 1),* 1993,
масло на платно, 60 / 50,
сигн и дат. лево средина: Mazev P. 93
48. *Без наслов 9 Б (Untitled 9B),* 1993,
масло на платно, 60 / 50,
сигн. и дат. г.л.: Mazev P. 93
49. *Без наслов 9 (Untitled 9),* 1993,
масло на платно, 130 / 100,
сигн. и дат. г.л.: Mazev P. 93
50. *Без наслов 10 (Untitled 10),* 1993,
масло на платно, 60 / 50,

1. *Фигура 6 (Figure 6)*, 1983, комбинирана техника

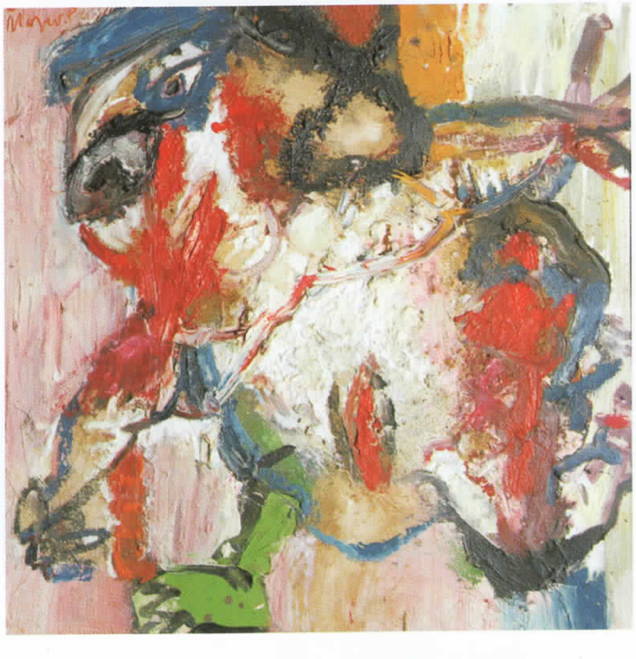

3. *Скок (Jump),* 1983, масло на платно
4. *Човек кој чекори (Walking Man),* 1983, масло на платно

5. Жена која се одмара (Resting Woman), 1985, комбинирана техника

На стр. 16 и 17:
***8.** Цртеж со црвена насмевка (Drawing with a Red Smile)*, 1987, комбинирана техника

***6.** Куртизана 2 (Courtesan 2)*, 1985, комбинирана техника

P. Maren 87

9. *Метеж (Riot)*, 1987, комбинирана техника

10. *Жена во црно (Woman in Black)*,1987, комбинирана техника

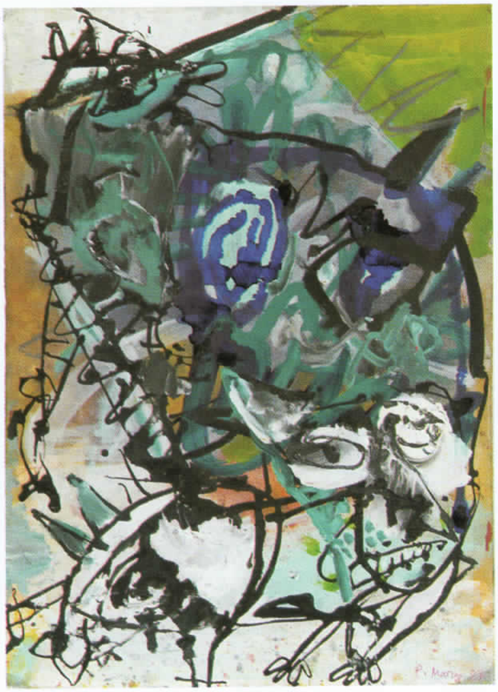

11. *Глава на старец (Head of an Old Man)*, 1987, комбинирана техника

12. *Мрежа (Net)*, 1987, комбинирана техника

14. *Слика 1 А (Painting 1A)*, 1987,
масло на хартија

***15.** Љубов 5 (Love 5),* 1989, масло на платно

***16.** Љубов 8 (Love 8)*, 1989, масло на платно

***19.** Каријатида (Caryatid),* 1989, масло на платно

18. *Без наслов 2 (Untitled 2),* 1989, масло на платно

22. *Композиција 11 (Composition 11)*, 1989, масло на платно

23. *Композиција 12 (Composition 12)*, 1989, масло на платно

24. *Во чест на син ми Коце (Hommage to My Son Koce)*, 1990, масло на платно

25. *Оплакување (Pieta)*, 1990, масло на платно

27. *Двајца (Couple),* 1990, масло на платно

31. *Без наслов 4 (Untitled 4)*, 1991, масло на платно

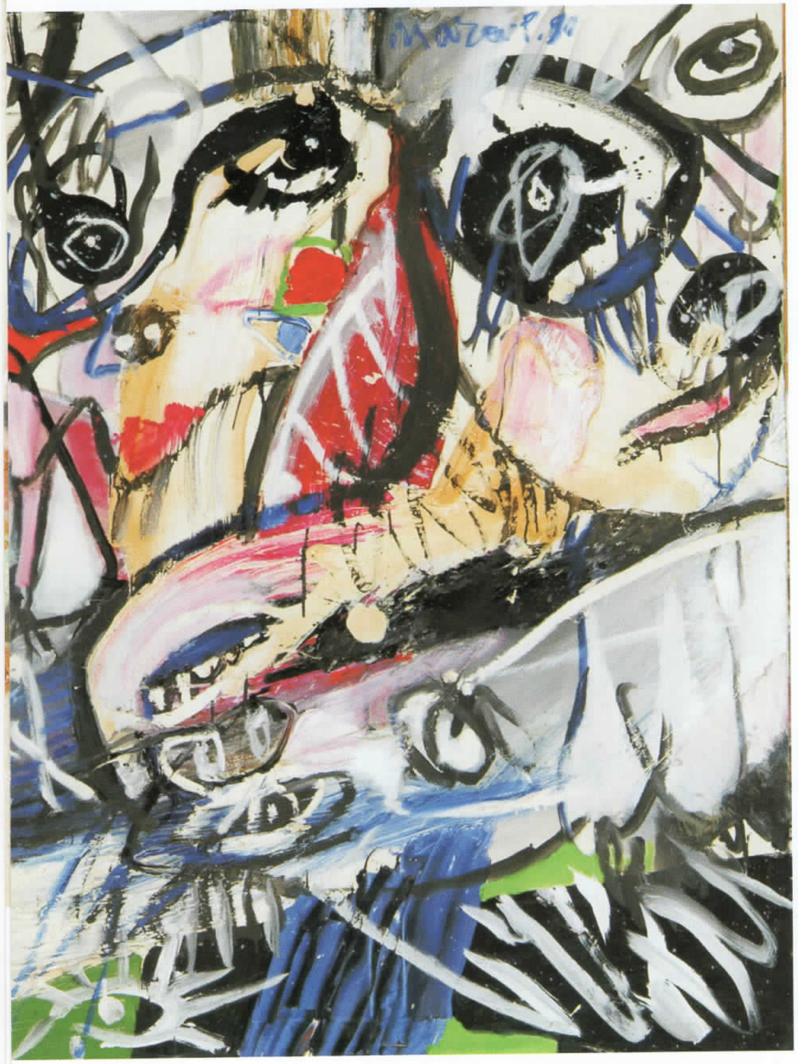

28. *Кловнови (Clowns)*, 1990,
масло на платно

30. *Без наслов 4 Б (Untitled 4B)*, 1991,
масло на платно

32. *Човек кој оди 2 (Walking Man 2),* 1991, масло на платно

36. *Без наслов 5 (Untitled 5),* 1991, масло на платно

35. *За син ми (For my Son),* 1991, масло на платно

34. *Собир (Group),* 1991, масло на платно

37. *Без наслов 6 (Untitled 6)*, 1991, масло на платно

***38.** Црвенокоса 2 (Red-haired Woman 2),* 1991, масло на платно

***42.** Оплакување 2 (Pieta 2),* 1992,
комбинирана техника

44. *Без наслов 9 А (Untitled 9 A)*, 1992,
масло на платно
41. *Старец со брада (Bearded Old Man),* 1991/92,
масло на платно

45. *Дојрански триптих (Dojran Triptych),* 1993, масло на платно

46. *Дете (Child)*, 1993, масло на платно

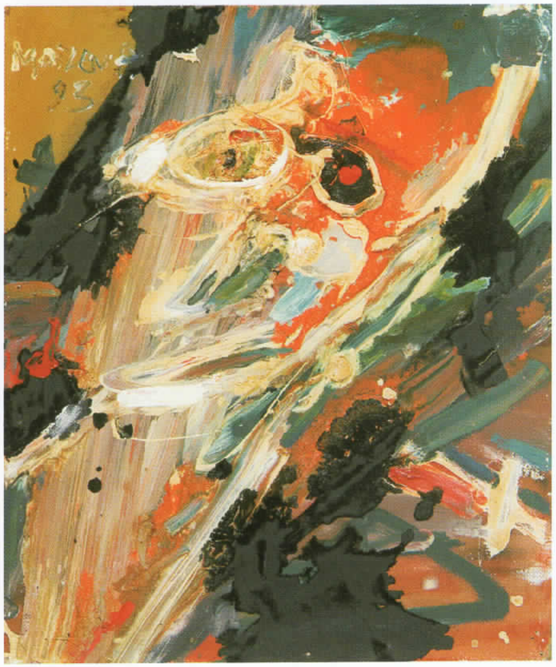

47. *Дојран 1 (Dojran 1),* 1993, масло на платно

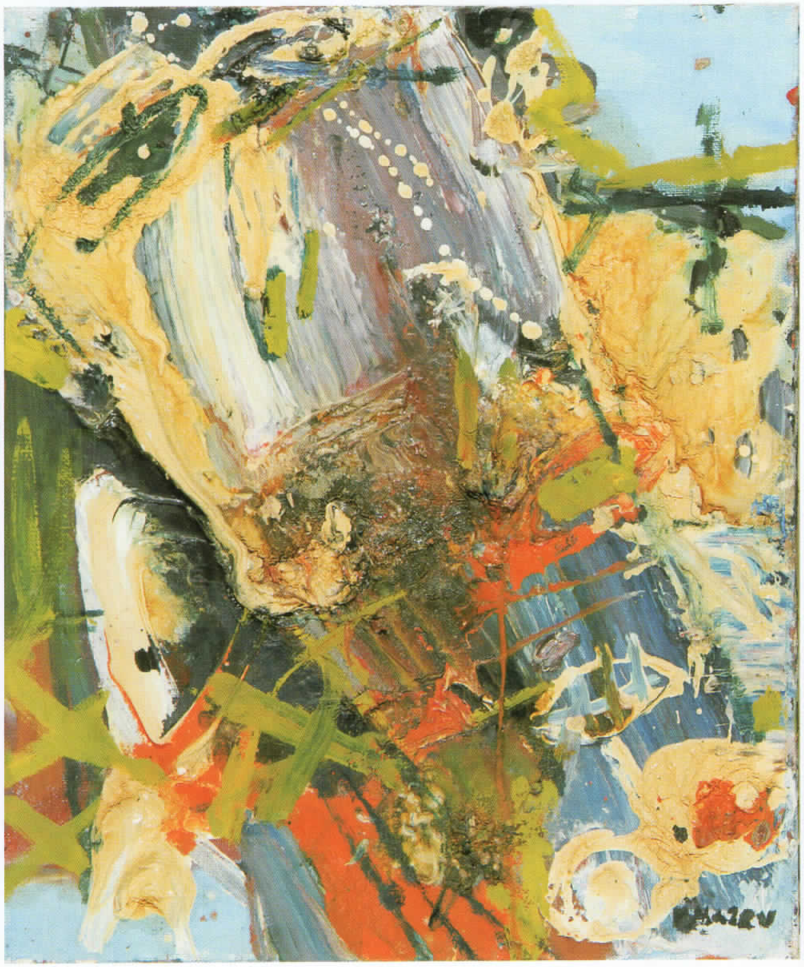

48. *Без наслов 9 Б (Untitled 9B),* 1993, масло на платно

50. *Без наслов 10 (Untitled 10),* 1993, масло на платно

The Painting as Sacrifice Object or Paintings Bleeding

"Culture has always been beyond-national"
Robert Musil, Essais, Seuil, Paris

Immediately after the years when Petar Mazev left the physical context of our environment there was silence or a sign of satiety with his imposing artistic presence. A time distance was required to reconsider, reexamine, reevaluate his abundant opus and his constant influence on the artistic happenings in Macedonia.

When the time distance (more than ten years since his death) tamed the passions and biases, the truth was crystallized in its objective form. Today one could hardly deny the fact that he is a mythical figure, a cult personality in the Macedonian painting. Petar Mazev was and continued to be the paradigm and the spiritual leader of many Macedonian painters born in the 1940s, 1950s and 1960s. These individuals, for generations raised under his aura, yet developed into autonomous personalities, are not followers of his explicit language but of his explicit skill in managing the painting phenomenon and his charisma.

The piercing sound of Petar Mazev's painting reached as far as the artistic circles of the republics of former Yugoslavia, with an enhanced echo in the places where he was exhibited, mostly in the USA. John Russel told the Americans in *The New York Times* of the "irresistible energy of his paintings."[1]. In order to define him more closely he compared him to Francis Bacon and Willem de Kooning. The critic Harry Schwalb of Pittsburgh did the same. In the *Art* magazine he pointed to the "surprisingly subtle expressions of the faces"[2] in the paintings of Mazev. In some aspects he even preferred our painter to de Kooning and Jackson Pollock.

* * *

This exhibitions is focused on the last ten years of Mazev's professional engagement. Most of these works are exhibited for the first time. I think that now is the proper moment, in this, as I already mentioned, more relaxed conditions, to open to the public the works that have been patiently waiting in his atelier for their time, for more than a decade. Painted in the period of growing disagreement with the circumstances in his immediate surrounding and the cruel family tragedy - the death of his elder son, the painter Konstantin Mazev - mostly during his voluntary isolation by the Dojran Lake, the proposed paintings, following by necessity the traumatic context, could not be the same as the previous ones. They were composed of the color / matter soaked with a presentiment of tragedy and wreck, with endless pain and absence of future. The painting procedures follow this line of spiritual suffer in the most obvious manner. The procedures require a special explanation because they are special and particular, regardless of their visual relations with Picasso or de Kooning. This relation is only a bait, an illusion, because the genesis is different, incompatible to the mentioned painters.

Petar Mazev anatomically dissolves the human bodies on the painting canvas. Their muscles, tendons, the severed organs etc. are spread all over as the ground - basis. Then, in the coagulated paint of this huge wound, he skillfully draws the gloomy pictures of his distressed being: head contours or body parts, and seldomly some of the limbs. From the chaos and the destruction he tries to reconstruct the lost reality. In the points where the painting material is not a shapeless spot, he applies extremely wide strokes (sometimes even covering one third of the canvas), strongly vertically directed, squeezing and binding the liquid material with the horizontal on the ground. The direction of the spread of the paint, following the logic of the earth gravity, is not aimed to support the illusion of vitality, but means a return to the womb of the earth. The chromatics of the joining with the non-ontological is shown through the lead gray, the red is the coagulated blood, the green refers to the dusk instead to the dawn, the white stays as a replacement for the secretes. The linearity, alternatively applied as an emphasized fat contour and as a soft net, a posteriori impacts the shapeless mass, pulling out remnants of life with minimum interventions. Especially impressive, in this sense, are the drawings. Black and white with emphasis on green, or blue, they use the disturbed and trembling line. Their composition introduces a new system in the known codes of the lace or the cobweb system. They leave an impression of a human representation incorporated into the web, and afterwards pressed to blowing, where the figure and the web are reorganized into an antipode of symmetry and harmony. The drawing only seduces us to the field of associations, announcing that the appearance of a thing is possible only as association, specter, apparition, deconstruction, as an incapability of revitalization. The human figures, sunk into a dense, black mash, couple with insects, birds and some indefinite formations or with complex organic-inorganic mechanisms.

It is fascinating how Petar Mazev pulls impressive characters out of the bloody coagulated magma of the ground, only by thrifty use of graphisms, with only a few energetic and eruptive gestures (typical also for his everyday communication with people). It is difficult to speak about his skill of permeating into the psychology of the characters having in mind the minimalistic economy of the artistic elements he uses. The sad physiognomies (looking with a consternated eyes at the horror and with grinning jaws) show an ironic smile, that dares the death, as the ultimate challenge of reality. The gallery of no-faces, no-heads, no-portraits, of psychological diversities, is mostly concentrated on the eyes that lurk form all the corners of the canvas, scattered as a simulation of the lost power to rule the things. The state of individual shock is projected into these self-reflecting glances. The dispersion of eyes all over the paintings clearly suggests his incurable trauma, they helplessly ask for our participation or compassion, they see the public as their only escape from the spiritual nightmare. His suggestive scream can not be avoided, since it is most sincerely made of the material of feelings. And, when we perceive and interpret these painting, we inevitably know that we enter the spheres of emotions. The application of mere ratio will prevent us from real access, it will impoverish the authentic evaluation of the paintings, so highly positioned from an artistic aspect, if we consider the basic urge for their creation.

In that sense, we could ask what was going on in the time scope from his "Red-haired" to the "Red-haired Woman 2", painted before his death, in

1991. What transformation and distraction decomposed the tight corpus of the painting from 1995, what power of intimate trust made these two paintings similar and different at the same time? Undoubtedly, the spiritual erosion is the energy that influenced the dissolution of the compactness of the representation. The almightiness or the absolute power over the feelings - the most human axis in a painter - has determined, in the case of Mazev, the destiny of both paintings.

The global view of his opus is usually related to the expressionism. However, I would like to point here the relation of his free figuration with a particular Neo-Romanticism. The last is not alienated from the inner depth and personal secret, from the "paradigm of the soul", it demands an authentic projection of the subject on the work of art, it does not give up the phenomenon of originality. In this sense, Mazev is a romanticist in the visually non-explicit layer of the painting, while in the extrovert, representative aspect, however incompatible it might sound, he approaches the Neo-Baroque language. This is the reason why the comparison of his works, especially his latest works, with the ones of the group "Cobra", with the painters Picasso, de Kooning, Bacon or Pollock, are the landmarks, rhetorical exercises: a reading of the paintings in their upper, surface layer.

It is true that Mazev broke with the linear approach to art history. In his applications of the civilization tradition different cultures merge. He was Macedonian, yet he left a beyond-national painting, including in it certain forms of the national discourse (elements of the fresco painting, icon painting, heathen rituals and morphological aspects of the region).

The methodology of non-chronological selection of cultural challenges from different corners of the world functions as a conjunction between the endemic semantics and the neo procedures of the Expressionism, Romanticism and Baroque. And, as I said, the color of his Romanticism does not exclude the relation with the Baroque. The shift of the center of the composition, the caricature feature of the figures, the overcoming of the dedication to the style, genre and codes of symmetry or stability, the breaking of the rules, include him in the main stream of the rapture, passion, intemperateness, feverishness, pathetic, disturbance and artistic arrogance. These features lead to the exaggerations typical for the Baroque, that culminate in an ecstasy / vertigo, into the center of the meeting point between the holy and the corporeal. The renown art historian Guy Scarpetta answers why is Baroque contemporary in the following way: "Because in the end, it pulls us out of the romantic psychology. Because it rehabilitates the passions of seducing and the sense for playing."[3]

Ecstasy, typical for the Neo-Baroque, is the binding link in the triad: erotica - holiness - sacrificing. When asked how would an ideal holiday look, Picasso said: "In the morning prayer, in the afternoon corrida, in the evening brothel". This language sublimate perfectly unites these, at first sight, different and contradictory spheres. Should we remind of the fact how much related are the church rituals with the things that happen afterwards among the gathered people in the squares in front the holy temples, when and how do the great holidays finish at the end of the day? Or, how much separate or close were the prayers for fertility with sacrificing animals or people and the feasts in the heathen rituals? The real holidays, including the religious ones, are also love games, luxury, drunkenness, rapture, passion, plenty of blood. The reason for going to church, for believing is compatible to the call of the body. The ecstasy is common for the prayer, for the sacrifice and for the Eros. In distinguishing the kinds of eroticism Georges Bataille[4] states the eroticism of the body, the heart and of the sacral. The distinction is very useful in the analysis of the latest paintings of Petar Mazev. His closeness to these kinds of eroticism is famous. But, if his works made by 1980 are dominated by the eroticism of the body and the heart, the paintings made in the years before his death are dominated by the eroticism of the holy. The painting "Sacrifice" (1978) contains the rapture of the sacrificial ritual of the animals in a merry, playful form, known from the paintings of the type "Adam and Eve". After the moments of his heart wreckage, love was gradually replaced with a religious rapture. The painting "Pieta" (1990) reveals a monstrous laying figure in the form of a mummy, showing an unproportional head of a disturbed woman raising above it. In some other paintings, he also metaphorically visualizes the non-being. Another mourning is shown as a huge black spot with yellow lines defining the contours of the people sunk in crying. The real, tactile contact of Mazev with the death is obviously changing the character of his ecstasy. Now the paintings becomes an altar and a sacrificial ston at the same time e. In its basis stands the decomposed womb of the artist, which becomes both Christ's body and sacrificial animal. Mazev insists, as much as he can, on activating the passive state of the canvas. By introducing his creative energy into the painting he seems to reach a partnership relation with it, softening the pain, aiming towards rehabilitating of the artistic and human integrity. The way of the passion, regardless of its origin (erotic, theological, ludic), has the suffering as a closure, because the passion is, basically, search for the impossible.[5]

The destiny has, in continuity, defined the shift and the transformation of the painting of Mazev, from the eudemonism of the dawn, the game with the line and chromatism, into the eschatological density of the matter tasting of non-ontological. Our faith in his hedonistic paintings of love and happiness has its continuity in the excellent semantic replacements, in the visual materialization of his traumatized being, imminent for the works he made in the last decade of his live. Perhaps it is them than have kept the known artistic value and now, as forms of an almost absolute identification with the artist and more authentic than the previous paintings, they tell us of the touch with the most extreme layers of human suffering that follow the ESCHATOLOGY OF THE PAINTING and come as a definite physical rest of maestro Petar Mazev.

Sonja Abadzieva

1. John Russel, Petar Mazev, The New York Times, New York, February 13, 1981
2. Harry Scwalb, Gallerymania, Art, Pittsburg, July 1981
3. Vidi: Guy Scarpetta, L'Artifice, Bernard Grasset, Paris, 1988, odnosno Gi Skarpeta, Povratak baroka, Svetovi, Novi Sad, 2003, str. 26
4. Georges Bataille, L'Erotisme, Minuit, Paris; Žorž Bataj, Erotizam, BIGZ, 1980
5. Ibidem, 25

Petar Mazev, Biography

Born in 1927 in Kavadarci, died in 1993 in Skopje. Graduate of the Academy of Fine Arts in Belgrade, 1953, in the Class of Prof. Zora Petrovic. That same year became DLUM member and started showing his paintings at group and individual exhibitions.
Made study visits to many European countries.
In 1959 became Professor at the Architectonic Faculty in Skopje.
In 1980 elected Professor at the Faculty of Fine Arts in Skopje. Worked there until retirement.

Individual exhibitions:

1958 Skopje, Culture Center of DSVR (with Dragutin Avramovski)
Kumanovo, Workers University (with Dragutin Avramovski)
1959 Skopje, Culture Center of DSVR (with Ivan Velkov and Spase Kunovski)
1960 Skopje, Culture Center of DSVR (with Spase Kunovski)
1963 Kavadarci, Sports Center
1966 Skopje, Museum of Contemporary Art (Salon at "Gjuro Salaj" St.)
1968 Skopje, Saraj, Atelier of Petar Mazev, *Evening of Music, Poetry and Painting*
1970 Skopje, Art Gallery
1973 Skopje, Saraj, Atelier of Petar Mazev, *Evening of Ambiance Art* (with Simon Semov)
1976 Skopje, Museum of Contemporary Art
1981 New York, Yugoslav Culture & Information Center
Pittsburg, Russian Images Gallery
1982 Skopje, Art Gallery
Struga, Struga Poetry Evenings
Nis, Exhibit Pavilion and "Salon 77"
1983 Kavadarci, Foyer of the Hall of DTV Partizan
Sarajevo, Gallery "Roman Petrović¾
Zagreb, Gallery "Forum"
Banja Luka, Exhibit Salon of the Culture Center
1984 Ohrid, Hotel "Metropol"
1985 Skopje, Culture & Information Center,"Love *in Hell* ", gouache paintings,
1987 Vrnjacka Banja, Culture Center "Zamak kulture"
Belgrade, Culture Center "Vid" (drawings),
Gallery of the Youth Center (paintings)
Mladenovac, Gallery "Vid" (paintings and drawings)
Struga, National Museum
Struga, Memorial House of Brothers Miladinovci
Skopje, Salon of DLUM and Atelier Saraj, *Color Game*
1988 Skopje, Gallery "Kompas"
1989 Ljubljana, Gallery "Kompas"
1990 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Monographic - Retrospective Exhibition*
Veles, Art Salon
Kumanovo, Art Gallery
Vienna, Kleine Galerie (with Boro Mitrikeski and Jozef Muhovic)
1991 Struga, Hotel "Drim"
1992 Skopje, Culture and Information Center for Demilitarization, Art Portrait of Petar Mazev
Skopje, Gallery Stobi
1998 Skopje, Museum of Contemporary Art, "*Genesis*" (with PetarLubarda)
2001 Strumica, Monastery "St. Joachim Osogovski", Exhibition of works produced during the Art Workshop "St. Joachim Osogovski"
2005 Skopje, Museum of Contemporary Art

Group exhibitions:

1953 Skopje, Art Gallery, *VIII Exhibition of DLUM*
1954 Skopje, Art Gallery, *IX Exhibition of DLUM*
1954/55 Zagreb, Art Pavilion, *Exhibition of DLUM*
1955 Ljubljana, JakopiÉ Pavilion, *Exhibition of DLUM*
Kopar, *Exhibition of DLUM*
Sarajevo, *Exhibition of DLUM*
Gostivar, *Exhibition of Painters of Macedonia*
Alexandria, *I Mediterranean Biennial of Painters*
Skopje, Art Gallery, *X Exhibition of DLUM*
1956 Ljubljana, Modern Gallery, *Exhibition of SDLUJ*
Skopje, Painters Club, *Graphic Exhibition of the Six*
Milan, Famiglia Artistica, *Young Yugoslav Artists*
Belgrade, Gallery of the Printing House, *May Exhibition of Graphics*
Sarajevo, Exhibition Pavilion, *Federal Exhibition of Painters of Yugoslavia (on the occasion of the IV Congress)*
Skopje, Culture Center of DSVR, *Exhibition of the Five*
Skopje, Art Gallery, *XI Exhibition of DLUM*
1957 Skopje, Art Pavilion, *I Graphic Exhibition of DLUM*
Skopje, Art Gallery, *I Spring Exhibition of DLUM*
Dubrovnik, Art Gallery, *Contemporary Yugoslav Art*
Mexico City, Museo Nacional de Artes Plasticas, *Contemporary Yugoslav Graphics*
Beijing, Shanghai, *Contemporary Yugoslav Graphics*
Belgrade, Printing House, *Contemporary Macedonian Graphics*
Belgrade, Art Pavilion of Mali Kalemegdan, *Exhibition of DLUM*
Skopje, Art Gallery, *XII Exhibition of DLUM*
Zagreb, Art Pavilion, *Exhibition of DLUM*
1958 Skopje, Art Pavilion, *II Graphic Exhibition of DLUM*
Skopje, Art Pavilion, *II Spring Exhibition of DLUM*
Zagreb, Art Pavilion, *II Graphic Exhibition of SLUJ*
Skopje, Art Pavilion, *II Graphic Exhibition of SLUJ*
Ohrid, *II Graphic Exhibition of SLUJ*
Belgrade, Culture & Education Council of Yugoslavia, *Contemporary Yugoslav Graphics* (traveling exhibition through Yugoslavia, since June 1958)
Skopje, Art Pavilion, *XIII Exhibition of DLUM*
Paris, Modern Gallery, *Young French Painters*
1959 Leningrad, Ermitazh, *Contemporary Yugoslav Graphics*
Kiev, *Contemporary Yugoslav Graphics*
Moscow, Exhibit Premises at the Bridge Kuznyetsky, *Contemporary Yugoslav Graphics*
Skopje, Art Pavilion, 15 *Years if Art Production in Macedonia*
Titograd, Art Pavilion, *Contemporary Macedonian Art*
Belgrade, Art Pavilion, *Contemporary Macedonian Art*
Skopje, Art Pavilion, *XIV Exhibition of DLUM*
1960 Skopje, Art Pavilion, *I Exhibition of the Group "Mugri"*
Skopje, Art Gallery, *Macedonian Landscape 1950 - 1960*
Skopje, Art Pavilion, *IV Spring Exhibition of DLUM*
Skopje, Art Pavilion, *XV Exhibition of DLUM*
Novi Sad, City Exhibit Gallery, *Contemporary Macedonian Art*
1961 Belgrade, Art Pavilion of Mali Kalemegdan, *Exhibition of the Group "Mugri"*
Skopje, Art Pavilion, *V Spring Exhibition of DLUM*
Belgrade, Belgrade Fair, *I Triennial of Yugoslav Artists*
Skopje, Art Pavilion, *Exhibition of the Group "Mugri"*
Skopje, Gallery of the Army House, *National & Liberation War in the Works of Artists*

Prilep, Army House, *Exhibition of DLUM Dedicated to 20th Anniversary of the National Revolution*
Skopje, Art Pavilion, *XVI Exhibition of DLUM*
1961/62 Alexandria, Musée des Beaux-Arts, IV *Mediterranean Biennial of Arts*
1962 Skopje, Gallery of the Workers Center, Collection of Art Works
Skopje, Art Gallery, *Macedonian Portrait XIX & XX Century*
Zagreb, Art Pavilion, *Exhibition of DLUM*
Bitola, Art Gallery, *DLUM - Contemporary Macedonian Art*
Dijon, Cellier de Clairvaux, *Contemporary Macedonian Art*
Belgrade, Gallery of the Army House, *Artists from Skopje (Gjorgjievski, Kunovski, Mazev, Mitrikevski)*
Nis, Pavilion at the Fortress, *Contemporary Macedonian Art*
Ohrid, Workers University, Gjorgjiev, *Kunovski, Martinoski, Mazev, Mitrikevski*
Skopje, Art Gallery, *Skopje through Works of Art*
Skopje, Art Pavilion, *XVII Exhibition of DLUM*
1963 Belgrade, Gallery of the Army House, *Sijakovic, Mazev, Kondovski, Ivkovic, Hadzi - Boskov (group exhibition)*
Brussels Galerie d' Egmond, *Exhibition of Artists from Skopje*
Lausanne, *Contemporary Yugoslav Art*
1964 Belgrade, Belgrade Fair, *II Yugoslav Triennial of Painters*
Skopje, Workers Culture Center, *10 Macedonian Painters Participants at the II Yugoslav Triennial of Painters in Belgrade*
Skopje, Art Gallery, *Spring Exhibition of DLUM*
Ohrid, National Museum, *Spring Exhibition of DLUM*
London, Tourist Center of Yugoslavia, *Exhibition of Artists from Skopje*
Bradford, Museum and Art Gallery, *Exhibition of Artists from Skopje*
Slovenj Gradec, Art Pavilion, *Macedonian Painters*
Skopje, Art Gallery, *Autumn Exhibition of DLUM*
Ohrid, National Museum, *Contemporary Yugoslav Art*
Stip, National Museum - Bezisten, *Contemporary Macedonian Art*
1965 Rome, Galleria Penelope, *Art in Macedonia, Today*
Skopje, Art Gallery, *Exhibition of the Thirteen*
Skopje, Hall of the Macedonian Parliament, *DLUM - Contemporary Macedonian Art*
Skopje, Art Gallery, *Spring Exhibition of DLUM*
Lissone, *XIV Premio Lissone*
Ohrid, Art Gallery, *10 Contemporary Macedonian Artists*
Skopje, Skopje City Museum, *Skopje 63' through Works of Art*
Strumica, Workers University, *Works from the Art Workshop in Strumica*
1966 Skopje, Workers University, *Works from the Gallery Collection of the Workers University*
Nuremberg, Franksche Galerie, *Six Yugoslav Artists*
Stuttgart, Stuttgarter Rathaus, *Six Yugoslav Artists*
West Berlin *Six Yugoslav Artists*
Turin, Galleria d'Arte Botero, *Contemporary Macedonian Art*
Paris, *Salon d'Automne*
Cacak, Art Gallery "Nadezda Pertovic ", *IV Memorial of "Nadezda Petrovic"*
Veles, National Museum, *National & Liberation War and the Revolution in Works of Macedonian Painters*
Skopje, Art Gallery, *XXI Exhibition of DLUM*
1966/67 - Stip, National Museum - Bezisten, *Contemporary Yugoslav Painting*
1967 Skopje, Workers Culture Center, *Contemporary Macedonian Art - Current Tendencies*
Skopje, Museum of Contemporary Art, Donated Works of Art -July 1966 -July 1967
Struga, Memorial House of Brothers Miladinovci, *Art and Poetry Salon of SVP*
Belgrade, Belgrade Fair, *III Triennial of Yugoslav Painters*
Skopje, Art Gallery, *XXII Exhibition of DLUM*
1967/68, Baghdad, Beirut, Tripoli, *Contemporary Yugoslav Art*
1968 Skopje, Art Gallery, *Our Past*
Skopje, Art Gallery, *Exhibition of DLUM*
1969 Belgrade, Museum of Contemporary Art; Sarajevo, Art Gallery; Zagreb, Modern Gallery *Contemporary Macedonian Art- Painting, Sculpture, Objects*
Ferara, Chiesa di San Romano, *Exhibition of Macedonian Artists*
Slovenj Gradec, Art pavilion, *Art Engagé in Yugoslavia*
Florence, *XIX International Biennial*
Skopje, Art Gallery, *25 Years of ASNOM*
Skopje, Art Gallery, *XXIV Exhibition of DLUM*
1970 Skopje, Art Gallery, *My Favorite Work of Art*
Nimes, Museé des Beauxs Arts; Chelles, Centre Culturel de la ville de Chelles, Brest & Paris, Ten *Macedonian Painters*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *First Permanent Display*
Skopje, Art Gallery, *XXV Exhibition of DLUM*
1971 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Works of Macedonian Artist from the MoCA Collection, Skopje*
Belgrade, Gallery of the Army House, *III Exhibition of the National Liberation War in the Works of Yugoslav Painters*
1971/72 Skopje, Art Gallery & Museum of Contemporary Art, *Our Historic Past in the Works of Macedonian Painters*
1972 Cacak, Art Gallery "Nadezda Petrovic", *"Memorial of Nadezda Petrovic"*
1973 Beijing, Great Exhibit Hall, *National Liberation War in the Works of Yugoslav Painters*
Kumanovo, Art Gallery, *Display of Works of Art*
1974 Vinkovci, Art Gallery, *Contemporary Macedonian Painting (Collections of the National Museum, Ohrid)*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Revolutionary Past in the Macedonian Art*
1975 Vukovar, City Museum, *Contemporary Macedonian Painting (Collections of the National Museum, Ohrid)*
Skopje, Gallery of the Army House; Veles, National Museum, *National Liberation War in the Works of Macedonian Painters*
Mexico City, Museum of Contemporary Art, *Contemporary Yugoslav Art*
Sarajevo, Skenderija, *Contemporary Yugoslav Art*
Skopje, Art Gallery, *XXX Exhibition of DLUM*
1976 Guadalajara, San Luis Potosi (Mexico), *Contemporary Yugoslav Art*
Sombor, City Museum, *Art Autumn - Moment of Yugoslav Painting '76*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Acquisitions from RZK*
1977 Athens, Ethiniki Pinakotiki - Alexander Soutzos Museum, *Contemporary Yugoslav Art*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Macedonian Landscape*
Paris, Musée d' Art Moderne de la ville de Paris, *Contemporary Macedonian Painting*
Nis, Pavilion of the Fortress, *Exhibition of Works of the Sicevac Art Workshop*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *XXXII Exhibition of DLUM*
1978 Graz, Neue Galerie am Landesmuseum Joaneum, *16 Contemporary Macedonian Painters*
Skopje, *Contemporary Macedonian Art, Contemporary Macedonian Painting*
Skopje, Faculty of Philosophy, *Collective Creation of Monumental Picture*
Banja Luka, Culture Center, *Contemporary Macedonian Art*
Tetovo Culture Center, *Contemporary Macedonian Art (MoCA Collection)*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *XXXIII Exhibition of DLUM*
1979 Bradford, Cartwright Hall - Museum and Art Gallery; London, 10 *Contemporary Macedonian Artists*

Skopje, Culture & Information Center, *Skopje in Works of Macedonian Painters*
Skopje, State Commission for Foreign Cultural Relations, *20 Macedonian Painters*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *XXXIV Exhibition of DLUM*
1979/80 Dubrovnik, Art Gallery; Ljubljana, Modern Gallery, Sarajevo, Collegium Artisticum; Belgrade, Pavilion" Cvijeta Zuzoric"; Pristina, Art Gallery; Skopje, Museum of Contemporary Art, *15 Contemporary Macedonian Painters*
1980 Rome, Palazzo delle Espozicione, *15 Contemporary Macedonian Painters*
Belgrade, Gallery" Vidikovac ", *Skopje in Works of Painters*
Belgrade, Museum of Contemporary Art, *Yugoslav Painting in the Sixth Decade*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Donated Works 1971- 1980*
1980/81 Skopje, Museum of Contemporary Art, *XXXV Exhibition of DLUM*
1981 Skopje, Museum of Contemporary Art, *National and Liberation War and Socialist Revolution in Works of Yugoslav Painters*
Skopje, Ethnological Museum, *Life of People in Works of Macedonian Painters*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *7. Exhibition of SDLUJ*
Skopje, Art Gallery, *XXXVI Exhibition of DLUM*
Banja Luka, Exhibition Salon of the Culture Center, *Autumn Salon - Local and Global in Yugoslav Contemporary Art*
Cetinje, Art Museum, 15 Jubilee Exhibition of the Art Salon "*13 Noemvri*"
Berlin, Neuen Berliner Galerie im Alten Museum, *Yugoslav Painters 1950-1965*
1981/82 Skopje, NUL "Kliment Ohridski "; Kumanovo, Art Gallery; Strumica, W.U." Josif Svestarot"; Tetovo, Cultural Center, *DLUM - Drawing*
1982 Ljubljana, Art Gallery "Rihard JakopiÉ¾, *Painting in Yugoslavia - Contemporaries*
Skopje, NUL "Kliment Ohridski "; Kumanovo, Art Gallery; Belgrade, Printing House, *13. Graphic Art Exhibition of DLUM*
Strumica, Workers University, *Exhibition of Works of the Sicevac Art Workshop*
Ohrid, Culture Center "Grigor Prlicev", *Connection and Mutuality of Tradition and Contemporary Art*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Contemporary Macedonian Art*
Skopje, Display Room of NIP "Nova Makedonija", Exhibition Marking the Anniversary of "*Vecer*"
Skopje, Art Gallery, *XXXVII Exhibition of DLUM*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Acquisitions*
1983 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Donated Works to MoCA 1963 - 1983*
Sombor, Gallery "Milan Konjovic ", *XXIII Art Autumn*
1984 Skopje, Gallery of Youth Center "25 maj ", *New Art Tendencies in Macedonian Painting in the Last Decade*
Skopje, Culture and Information Center, *Macedonian Small Painting '84*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *40 Years of Macedonian Art Production*
Skopje, Macedonian National Theater - Foyer, *Macedonian Painters*
Skopje, Studio B, *November Salon*
1985 Stuttgart, Rathaus, *13 Contemporary Macedonian Artists*
Sarajevo, Collegium Artisticum, *View of the 1980's. Vital - Open*
Sombor, City Museum, *Art Autumn - Individuality, Continuity, Actuality*
Skopje, Museum of Macedonia, *Expression, Gesture, Action*
Belgrade, Museum of Contemporary Art, *Yugoslav Graphic Art 1950 - 1980*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Four Macedonian Painters - Winners of the Culture Award of RZK*
Karlovac, Gallery "Vjekoslav Karas", *Biennial of Yugoslav Watercolor*
Nis, Display Premises, Biennial *of Yugoslav Watercolor Karlovac '85*
1986 Sarajevo, Galley "Roman Petrović ", "*Gallery above the Atlantic*"
Belgrade, Pavilion "Cvijeta Zuzoric", *Biennial of Yugoslav Watercolor Karlovac '85*
Novi Sad, Contemporary Art Gallery; Sarajevo, Art Gallery; Skopje, Museum of Contemporary Art; Maribor, Art Gallery; Ljubljana, Modern Gallery; Zagreb, Contemporary Art Gallery; Pristina, Art Gallery; Cetinje, Art Museum of Montenegro, *Yugoslav Graphic Art 1950 - 1980*
Pancevo, Culture Center "Olga Petrov ", *Painting of Mature Passion*
Skopje, Skopje Fair, *Contemporary Macedonian Artists, MoCA Collection, Skopje*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Acquisitions from RZK*
Skopje, Art Gallery, *Works of the International Strumica Art Workshop*
Skopje, Museum of Macedonia, *Ilinden, National Liberation War and Revolution in Works of Macedonian Painters*
Skopje, Culture and Information Center, *Eroticism in Contemporary Macedonian Art*
Baghdad, Musée des Beaux Arts, *Baghdad International Art Festival*
Cacak, "*Memorial of Nadezda Petrovic*"
Kumanovo, Art Gallery, *Contemporary Macedonian Painters (MoCA Collection)*
1987 Skopje, Museum of Macedonia, *Geometrics and Its Forms in Macedonian Painting*
Athens, Ethniki Pinakotiki - Alexander Soutzos Museum, *Contemporary Yugoslav Art*
Skopje, Art Gallery, *XLII Exhibition of DLUM*
1988 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Acquisitions from RZK*
Struga, Memorial House of Brothers Miladinovci, *Small Painting Exhibition*
Belgrade, Belgrade Fair, *VI Belgrade Triennial of Yugoslav Painters*
Prijepolje, *Exhibition of the 15. Malesevo Art Workshop*
Skopje, Salon of DLUM, *Works of the Art Workshop "Joachim Osogovski"*
Prilep, Culture Center "Marko Cepenkov", *Works of Art Created at the Art Exhibitions of the Center for Contemporary Art in 1988*
Skopje, Art Gallery, *Macedonian Art 1948-1988*
1989 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Acquisitions from RZK*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *The Artist Facing the Destiny of the XX Century*
Cacak, Art Gallery "Nadezda Petrovic", "*Memorial of Nadezda Petrovic*"
Belgrade, Soviet Culture Center, *Exhibition of Works Donated to Armenia*
Ljubljana, Local Gallery, *Art Dawns of Macedonia*
Skopje, Art Gallery, *XLIV Exhibition of DLUM*
Sarajevo, Skenderija, *Yugoslav Documents*
Stip, Art Gallery, *Contemporary Macedonian Art (Collection of the Institute-Museum, Stip)*
1989/90 Prague, *Contemporary Macedonian Graphic Art*
1990 Belgrade, Art Pavilion "Cvijeta Zuzoric", *5 x 3, Selection '90*
Belgrade, Gallery of FLU, *Generation '53*
Skopje, Salon of DLUM & DLUPUM, *Works from the Art Workshop "Joachim Osogovski"*
Skopje, Gallery "Glam", *Autumn Art Salon*
Melbourne, Gallery of the Victoria State Bank, *Nine Contemporary Artists*
1991 Skopje, Gallery of DLUM, Studio "Panovski", *Graphics*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *New Permanent Display*
Ohrid, Icon Gallery, *Contemporary Yugoslav Painting (Collection of the Institute-Museum, Ohrid)*
Skopje, Writers Club, *Exhibition of Paintings and Graphics*
1991/92 Sofia, Art Gallery of MF "Ss. Cyril and Methodius", *Contemporary Macedonian Art*

1992 Skopje, Museum of Contemporary Art, *14 Macedonian Artists in the 80s*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Abstract Art in Macedonia 1960-1990*
Skopje, Salon of DLUM, *Works from the Art Workshop "Joachim Osogovski"*
Skopje, Art Gallery, *I Winter Salon*
1993 Stockholm, Gallery "Rabatkort", *Art Fair (organized by Gallery "Stobi' from Skopje)*
Skopje, Skopje City Museum and Exhibition Salon of DLUM, *Respect to Five Artists Who Passed away in 1993*
Kavadarci, *13 Tikves Artists*
1994 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Anthology of Macedonian Art 1894-1994*
Skopje, Art Gallery, *III Winter Salon, In memoriam*
Skopje, Salon of DLUM, *Skopje-Paris*
1995 Paris, Spadem-Parvi, *12 Macedonian Contemporary Painters* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
Skopje, Art Gallery, *12 Macedonian Contemporary Painters* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
Skopje, Skopje City Museum, *Studio B and Its Authors*
1996 Rome Palazzo Ruspoli, *Aspects of Macedonian Art Today* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
Podgorica, *Center for Contemporary Art, Aspects of Macedonian Art Today* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
Skopje, Art Gallery, *Portrait - Thematic Challenge Collection of the Art Gallery)*
Skopje, Art Gallery, *Mediterranean Context of Macedonian Painting and Tapestry*
Skopje, Skopje City Museum, *Skopje in Works of Artists*
Bitola, Institute, Museum, Gallery, *Paintings from the International and National Collection of MoCA, Skopje*
Paris, International Art City, *Seventy Macedonian Artists*
Skopje, Art Gallery, *Seventy Macedonian Artists*
1997 Ljubljana, Local Gallery, *12 Macedonian Contemporary Painters* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
Zagreb, Museum and Gallery Center "Mimara", *12 Macedonian Contemporary Painters* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
London, River Side Studio, *12 Macedonian Contemporary Painters* (Exhibition of the Macedonian section of AICA)
1998 Skopje, Art Gallery, *From the Treasure of the Art Gallery Skopje*
2000 Skopje, Art Gallery, *National Display*
- Skopje, Museum of Contemporary Art, *Donations - Acquisitions 1987-2000*
2000/01 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Transformations, Modalities of Macedonian Modern and Contemporary Painting*
2002 Skopje, Museum of Contemporary Art, *Paris Skopje 1927-1966*
2003 *Belgrade, Gallery "Politika", Memory of the Giants of Macedonian Painting, Visiting the Collection of Tihomir Kondev*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Exhibition of Works of the Collection of MoCA*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Hommage, Selection of the MoCA Collection*
2004 Skopje, Art Salon of MANU, *National and Liberation War in Paintings of Macedonian Artists*
Skopje, Museum of Contemporary Art, *Jubilee Exhibition "Museum of Contemporary Art 1964-2004"*
2005 Skopje, Museum of Contemporary Art, *60 Years since Victory against Fascism, Selection of the MoCA Collection*

Одбрана библиографија/ **Selected Bibliography***

АБАЦИЕВА ДИМИТРОВА, Соња: Петар Мазев, Скопје: Музеј на современата уметност, 1990 (cat.exh.)
АБАЦИЕВА, Соња: Мазев, Струга: Струшки вечери на поезијата 1991 (cat.exh.)
АБАЦИЕВА-ДИМИТРОВА, Соња: Творец со вулканска енергија, По смртта на Петар Мазев, во: Нова Македонија (Скопје), 17.03.1993, 16577, 15
АБАЦИЕВА-ДИМИТРОВА, Соња: Човекот што ја насликала љубовта во пеколот, Петар Мазев, во: Пулс (Скопје), 18.03.1993, 113, 30
АБАЦИЕВА, Соња: Антологија на македонската ликовна уметност 1894-1994, Скопје: Музеј на современата уметност, 1994 (cat.exh.)
ABADZIEVA, Sonja: *Petar Mazev,* во: *12 peintres contemporains macedoniens á Paris*, Skopje: Section macedonienne de l'AICA, 1995 (cat. exh) исто:
ABADZIEVA, Sonja: *Petar Mazev,* во: *Aspects of the Current Macedonian Art*, Skopje: Macedonian Section of AICA, 1996 (cat.exh)
АБАЦИЕВА, Соња: *Genesis,* Петар Мазев и Петар Лубарда, Скопје: Музеј на современата уметност, 1998 (cat.exh.)
АБАЦИЕВА, Соња: Преобразби, Модалитети на македонското модерно и современо сликарство, Скопје: Музеј на современата уметност, 2000, стр.16,18,23,24,31,32,34,41,50,54,64,71
АБАЦИЕВА, Соња: Творештво со хоризонти во недоглед, По повод десет години од смртта на Петар Мазев (1927-1993), во: Дневник (Скопје), 13.03.2003, 2099, 13
АБАЦИЕВА, Соња: Предговор, во: Идеја-тека, Избор на документи за концептуалниот дискурс во Македонија, Скопје: Музеј на современата уметност, 2003, стр.19,23 (приредувач: Соња Абациева)
АБАЦИЕВА, Соња: Континуитет, Музеј на современата уметност-Скопје, 1977-1985, Скопје: Музеј на современата уметност, 2004, стр.39,41,63,67,71,103,121,135,189
АЛЕКСОСКА БАЧЕВА, Захаринка, БОЧВАРОВА ПЛАВЕВСКА, Марика: Париз-Скопје 1927-1966, Скопје: Музеј на современата уметност; Француски културен центар, 2002 (cat.exh)
БОГОЕВА, Катерина: Сликарството што опстојува како голем модел, Десет години од смртта на Петар Мазев, во: Утрински весник (Скопје) 13.03.2003, 1117, 21
БОЧВАРОВА ПЛАВЕВСКА, Марика: *Hommage,* Пандилов Аврамовски, Мартиноски, Тодоровски, Коцо, Лазески, Аврамова, Кондовски, Мазев, Избор од колекцијата на МСУ, Скопје: Музеј на современата уметност, 2003 (cat.exh.)
ВАСЕВА ДИМЕСКА, Викторија: Мазев, Скопје: Галерија вСтобиг, 1992 (cat.exh.)
ВАСЕВА ДИМЕСКА, Викторија: Континуитет во ликовната мисла (Самостојна изложба на Петар Мазев-Галерија вСтобиг, Скопје), во: Република (Скопје), 25.12.1992
ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Сликар на акција, Кон монографско-ретроспективната изложба на Петар Мазев во Музејот на современата уметност во Скопје, во: Лик, Нова Македонија (Скопје), 06.06.1990, 93, 12
ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Знак на сопствениот идентитет, Неколку примери на танц во македонската ликовна уметност, во: Современост (Скопје), 1993, 1-2,131(127-134)
ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Некои влијанија на Париската школа во македонското сликарство во повоениот период и по ослободувањето од 1945 година, во: Странските влијанија во македонската литература и култура во 50-те и 60-те години, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1996, стр.328 (323-329)
ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Геометризмот и современата македонска уметност, Скопје: Епоха, 1997, стр. 106, 207
ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: ДЛУМ - 50 години, Скопје: Друштво на ликовните уметници на Македонија, 1997, стр.76,78,80,84-86,112 (cat. exh.)

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Танцот во македонската ликовна уметност, во: Наше писмо (Скопје), 1998, 19, 23(21-23)

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Срамежлива еротика (Кон проучувањето на љубовното и еротското во современата македонска уметност), во: Наше писмо(Скопје), 1998, 21, 14,15(12-15)

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Портретот во македонската ликовна уметност на *XX* век, Скопје: Македонска цивилизација, 1998, стр.13, 14, 241-243,355

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Примери на пејзажното сликарство во Македонија, во: Културен живот (Скопје), 1999, 2, 61(59-63)

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: *Фолклорниѿе имӣулси во македонскаѿа умеѿносѿ-ѿемаѿски колаж, во:* Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на XX век, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1999, стр. 443(431-451)

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Монументалната уметност во Македонија по 1945 година, Богданци: ДГУП вСоЌјаг, 2002, стр.19,48,66-68,97

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Уметничките групи во Македонија, Скопје: Музеј на современата уметност, 2003, стр.18,42,43,44,81

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Современа македонска керамика, Скопје: Македонска реч, 2004, стр.20

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир: Уметнички критики (1999-2004), Скопје: Дизајн Батев, 2004, стр.40, 41,58,200

ВИЛИЌ, Небојша: *States of changes?* Постмодернизмот и уметноста на осумдесеттите, Скопје: Феникс, 1994, стр.158, 159

ВИЛИЌ, Небојша, ДИМИТРОВСКИ, Валентино, ПЛАВЕВСКИ, Лазо (приредувачи): Прашања за македонскиот модернизам, Скопје: 359-Мрежа за локални и субалтерни херменевтики, 2000, стр.45,71,83 ,84,87,204,209,224

ДИМИТРОВСКИ, Валентино: За некои критичко-теоретски парадигми во македонската ликовна историограЌја, во: Културен живот (Скопје), 1994, 4-5, 34 (27-35)

ДИРЈАН, Лилјана: *In memoriam,* Петар Мазев, Експлозии, страсти, корозии, во: Жена (Скопје), 1993

ЃУРОВСКА, СоЌја: На мојата професија со љубов, Разговор со повод: Петар Мазев, во: Нова Македонија (Скопје), 26.05.1990, 15565, 22

ЃУРОВСКА, С(оЌја): Петар Мазев (1993-2003), во: Нова Македонија, Лик (Скопје) 12.03.2003, 19831, 5

ИВАНОВ, Бојан: Белешки за македонската уметност на XX век, во: Современост (Скопје), 2002, 1-4, 326, 327-328(317-331)

ЈАКОНОВ, Небојша: Сликам и се лутам, Петар Мазев за своето творештво, за кризата на сликарскиот сталеж.., во: Вечер (Скопје), 19.05.1990, 8332, 10,11

ЈАРЧЕВСКА, Ивана: Втиснување душа на платното, во: Актуел (Скопје), 21.03.2003

KARAPAŠOVSKA, Menka: *Die Adrenalin-Explosionen des* Petar Mazev, vo: KÏnstler aus Jugoslawien, Jo□ef MuhoviÉ, Patar Mazev, Boro Mitrićeski, Wien: Kleine Galerie, 1990 (cat.exh.)

МАЗЕВ, Петар: (Предговор), во: Мазев, Куманово: Уметничка галерија, 1990 (cat.exh.)

Петар МАЗЕВ, Се отворија сите врати на пеколот, во: Република (Скопје), 15.11.1991

НИКОЛОВСКИ, Антоние: Ликовни критики, есеи, Скопје: Републички завод за заштита на спомениците на културата, 1997, стр. 31,33, 43, 56, 62, 69,71,76,93,102, 103,105,106-107, 112,118,121,166, 167,168,169,170,172,19 5,196,197,199

ПАВЛЕСКИ, Станко: Книга над кориците, Моја антологија-македонската уметност и критика 1954-2004, Скопје: Кино напредок 3, Самостојно издание, 2004, стр. 434-440

PETKOVSKI, Dr Boris: *Pet makedonskih umetnika - ili traganje za identitetom*, vo: *5x3, Izbor '90 II*, Beograd: UmetniËki paviljon Cvijeta Zuzorić¾, 1990 (cat. exh.) исто:

ПЕТКОВСКИ, Борис: Пет македонски уметници или потрага по идентитет, Презентација на современата македонска ликовна уметност, во: Лик, Нова Македонија (Скопје), 18.07.1990, 96, 5(4-5)

ПЕТКОВСКИ, Борис: Карактеристиките на монументалната уметност во Македонија во XX век, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1991, стр.181,183 (посебен отпечаток на француски јазик)

ПЕТКОВСКИ, Борис: *Три самосѿојни изложби, Сликиѿе на Пеѿар Мазев: или ӣресмеѿка со ӣосѿоењеѿо,* во: Современост (Скопје), 1992, 7-8, 171-172

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: *Сликарскиоѿ дијалоī Скоӣје-Париз,* во: Сликарство Скопје-Париз, Скопје: Друштво на ликовните уметници на Македонија, 1994 (cat. exh.)

PETKOVSKI, Boris: *The Development of Creative Identity: Macedonian Visual Arts in theEighties (1981-1990),* vo: Macedonian Review (Скопје) 1994, 1, 66,70,71,73,77(63-79)

ПЕТКОВСКИ, Борис: Творештвото на Петар Мазев или - пресметка со постоењето, во: Современост (Скопје), 1994, 7-8, 130-136, исто:

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: Сликите на Петар Мазев: или пресметка со постоењето, во: Глемото стакло (Скопје), 1995, 1, 56-58

PETKOVSKI, Boris: *12 peintres contemporains macedoniens á Paris*, Skopje: Section macedonienne de l'AICA, 1995 (cat. exh)

ПЕТКОВСКИ, Борис: Сакралното во македонското сликарство на XX век, во: Религиите и религиските аспекти на материјалната и духовната култура на почвата на Република Македонија, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1996, стр.213-214

ПЕТКОВСКИ, Борис: За карактерот на странските влијанија во ликовната уметност на шестата и седмата деценија, во: Странските влијанија во македонската литература и култура во 50-те и 60-те години, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1996, стр.275,276,278,281

PETKOVSKI, Boris: Творечките потраги на денешната македонска уметност. *Indagini creative nell'odierna arte macedone. The Creative Pursuit of the Current Macedonian Art,* vo: Aspects of the Current Macedonian Art, Skopje: Macedonian Section of AICA, 1996 (cat.exh)

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: Карактерот на ангажираната уметност во Македонија, во: Големото стакло (Скопје), 1997, 6, 12(8-12)

ПЕТКОВСКИ, Борис: Медитеранскиот контекст на македонското сликарство и тапісерија, во: Македонската литература и култура во контекстот на медитеранската културна сфера, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1998, стр.31,44-45(29-50)

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: Сеќавања на Лубарда и Мазев: или по повод изложбата *Genesis* во МСУ, Скопје, во: Големото стакло (Скопје), 1998, 7/8, 84,85,88-89(84-89)

ПЕТКОВСКИ, Борис: Фолклорот и македонската ликовна уметност на XX век, во: Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на XX век, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1999, стр.62(47-72)

PETKOVSKI, Ph.D. Boris: *Macedonian Art of the 20th Century*, vo: *National Collection XIV-XX Century, Guide*, Skopje: Art Gallery, 2000

ПЕТКОВСКИ, Борис: Студии за современата македонска уметност, Скопје: Македонска цивилизација, 2001, стр.

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: Музеј на современата уметност-Скопје 1964-1976, Скопје: Музеј на современата уметност, 2001, стр.18,29,49,71,75,84,89,9 5,100,111, 115,123,140,148,163,168,173,217,220,228,229,239,257

ПЕТКОВСКИ, Борис: Париз-Скопје 1927-1966, Скопје: Музеј на современата уметност; Француски културен центар, 2002 (cat.exh)

ПЕТКОВСКИ, Д-р. Борис: Создавање на Музејот на современата уметност, во: Разгледи (Скопје), 2002, 5-6, 312(309-338)

ПЕТРОВСКИ, Зоран: Апстрактното сликарство во Македонија 1960-1990, Скопје: Музеј на современата уметност, 1992 (cat. exh.)

РИСТОВСКА, Вера: Жештината впукаг на платното, Во посета на Петар Мазев, во: ТВ Вечер (Скопје), 19.02.1993, 914, 6-7

Р.Т.: Мазев со најнови слики, во: Македонија (Скопје), 1993, 477, 32

САБИТ, Л(ејла): Сликите се моја комуникација, Петар Мазев за својата најнова изложба, во: Вечер (Скопје), 24.12.1992, 9135, 23

СПОМЕНИ за Петар Мазев, Кавадарци: Совет на општина Кавадарци, 2005 (подготвил д-р Кирил Темков)

ТЕОДОСИЕВСКИ, Златко: Сликарство на поривот, Монографско-ретроспективна изложба на Петар Мазев, во: Културен живот (Скопје), 1990, 5-6, 30-31

TEODOSIEVSKI, Zlatko: *The Art of Urge,* vo: Macedonian Review (Skopje), 1990,3, 204-206

ТЕОДОСИЕВСКИ, Златко: Каде заминуваат големите сликари? Петар Мазев (1927-1993). *In memoriam*, во: Културен живот (Скопје), 1993, 1, 51

ТРИФУНОВСКА, Р(адмила): Создавање и согорување, во: Македонија (Скопје), 1990, 448, 28-29

ЧЕМЕРСКИ, Глигор: Ликовен портрет на Петар Мазев, Скопје: Културно-информативен центар за демилитаризација, 1992 (cat.exh.)

ЧЕМЕРСКИ, Глигор: Шепотења со смртта, Три години по смрта на Петар Мазев, во: Пулс (Скопје), 15.03.1996, 269, 47

* Одбраната библиографија за Петар Мазев се надоврзува на библиографијата објавена во каталогот од ретроспективната изложба на уметникот во Музејот на современата уметност, Скопје, 1990.

Издавач: Музеј на современата уметност - Скопје, 2005
Самоилова бб, 1000 Скопје, Р. Македонија; тел: (02) 3117734;
факс: (02) 3110123; п.ф.: 482
e-mail: moca@mt.net.mk
За издавачот: Емил Алексиев, директор;
организација, реализација и предговор: Соња Абаџиева;
биографија: Соња Панчевска и Лилјана Неделковска;
библиографија: Лилјана Неделковска;
фотографии: Станимир Неделковски;
превод на англиски: Маја Иванова (предговор); Дарко Путилов (биографија);
дизајн на каталогот: Стефан Георгиевски;
печат: Скенпоинт, Скопје;
тираж: 600

Editor: Museum of Contemporary Art - Skopje,2005
1000 Skopje,Republic of Macedonia, Samoilova bb, tel: ++3892-3117735;
e-mail: *moca@mt.net.mk;*
Editor in chief: Emil Aleksiev, director;
organization, realization and foreword: Sonia Abadzieva;
biography: Sonia Pancevska and Liljana Nedelkovska;
bibliography: Liljana Nedelkovska;
photography: Stanimir Nedelkovski;
translated into English Maja Ivanova (preface) and Darko Putilov (biography);
lay-out:Stefan Georgievski;
printed in: Skenpoint,
Skopje; 600 copies

Copyright: Museum of Contemporary Art Skopje

CIP – Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Св.Климент Охридски", Скопје

75.038.2(497.7) (06.064) Mazev, P.

ISBN 9989-703-77 9

COBISS.MK-ID 62132746

Министерство за култура

Каталогот е реализиран со финансиска помош на Министерството за култура на Република Македонија

Спонзор: Градоначалникот на Општината Кавадарци г-дин Панче Минов и Советот на Општината Кавадарци